

GENERAL SERIES

HELENA HÄMYNEN (TOIM.)

Työtä, yhteistyötä ja yhdessä oppimista

Itä-Suomen yliopiston kirjaston toimintakertomus 2010

PUBLICATIONS OF THE UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND
General Series

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

HELENA HÄMYNEN (TOIM.)

Työtä, yhteistyötä ja yhdessä oppimista

*Itä-Suomen yliopiston kirjaston
toimintakertomus 2010*

Publications of the University of Eastern Finland
General Series

7

Itä-Suomen yliopisto
Joensuu
2011

Kopijyvä Oy
Joensuu, 2011

ISSN (nid.) 1798-5854

ISSN (pdf) 1798-5862

ISSN-L 1798-5854

ISBN 978-952-61-0555-0 (nid.)

ISBN 978-952-61-0556-7 (pdf)

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON ENSIMMÄINEN VUOSI - TIIVISTELMÄ VUODEN TAPAHTUMISTA

Itä-Suomen yliopiston kirjasto aloitti virallisesti toimintansa vuonna 2010. Tavoitteena on ollut kolmella kampuksella toimivan kirjaston yhdistäminen toimivaksi yksiköksi. Kirjastonjohtaja Jarmo Saarti käsittelee artikkelissaan **Kirjaston johtamisen haasteet ja saavutukset Itä-Suomen yliopistossa** menetelmiä, joilla yhtenäisyyttä on rakennettu. Esillä ovat myös Itä-Suomen yliopiston kirjaston valmisteluun liittyvät edeltävien vuosien kehityslinjat ja toimenpiteet.

Kolme kampusta pitkine välimatkoineen on haaste tiedottamiselle. Tiedottamisen koordinoinnista sekä sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä kirjoittaa varajohtaja Helena Hämynen artikkelissaan **Viestintä kolmen kampuksen ensimmäisen vuoden haasteena**. Julkisuuskuvaa on rakennettava uudelleen kuten mm. kirjaston www-sivut, sosiaalinen media, asiakasviestintä ja yhteneväinen ilme. Kun henkilökuntamäärä on tuplaantunut yhdistymisen myötä, on toimivan intranetin luominen keskeinen sisäisen viestinnän tavoite.

Kirjaston kaikki palvelut on rakennettu niin, että ne hoidetaan koko kirjaston kattavina prosesseina. Sisäiset palvelut tukee kirjaston johtoa ja kirjaston muita palveluja tavoitteena kirjaston muiden toimijoiden toimintaedellytysten kunnossa pitäminen. Palvelupäällikkö Marja Majjala tuo esiin artikkelissaan **Palveluja kirjaston palveluille** näitä toimintoja, joista yksi merkityksellinen kokoelmien yhteiskäytön mahdollistaja on ollut toimivan logistiikan luominen kampusten välille.

Mikä on asiakaskyselyiden rooli ja merkitys kirjaston laadunvarmistus- ja kehitystyölle? Vastausta tähän etsii palvelupäällikkö Arja Juntunen artikkelissaan **Asiakaspalvelut ja kansallinen käyttäjäkysely 2010 – tuloksista toimintaan**. Siinä kuvataan kansallisen käyttäjäkyselyn toteuttamista ja tulosten hyödyntämistä asiakaspalveluprosessin kautta: kuinka kyselyn käsittelyn kautta päästään oman työn reflektointiin ja oppimiseen ja kuinka niistä syntyneet uudet innovaatiot rakentavat palvelun ja koko kirjaston toimintasuunnitelmaa.

Kokoelmapalveluiden keskeiset haasteet ovat olleet yhteistyön rakentaminen laitosten kanssa ja kokoelmatyön organisoiminen kolmella kampuksella. Palvelupäällikkö Riitta Porkan artikkelissa **Yhteisiä kokoelmia kehitetään** käydään näiden lisäksi läpi kokoelmien kehittämistä tilanteessa, jossa taloudelliset resurssit ovat tiukat. Kokoelmien käytettävyyttä on kehitetty luomalla ns. ”kelluvat kokoelmat”, mikä tarkoittaa kirjojen liikkumista kampukselta toiselle asiakkaiden tarpeen mukaan. Toisaalta on toteutettu suuri määrä tilojen ja laitost kirjastojen uudelleen järjestelyistä johtuvia poistoja. Yksi muutoksen kohteena olleista on Matkailualan opetus- ja tutkimuslaitoksen kokoelma, joka palasi juurilleen yliopiston Savonlinnan kampuskirjastoon.

Vuosi Itä-Suomen yliopiston julkaisutoimintaa ja elektronisia julkaisuja – UEF Electronic Publications -artikkelin kirjoittajat tietojärjestelmäsuunnittelija Antti Laurila, palvelupäällikkö Jukka Kananen ja kirjastonjohtaja Jarmo Saarti esittelevät yliopiston julkaisutoimintaa kirjaston näkökulmasta; kuinka yhteinen julkaisutoiminta organisoitiin yliopiston alkuvaiheessa ja kuinka sähköinen julkaiseminen tuli sen olennaiseksi osaksi. Pääpaino ensimmäisenä vuonna on ollut sarjajulkaisuissa ja väitöskirjoissa. Sähköinen julkaiseminen on saanut selkeän roolin yliopiston julkaisemiskentällä.

Palvelupäällikkö Helena Silvennoinen-Kuikan artikkelissa **Informaatiolukutaidon opinto-suunnitelman tavoitteet toteutumassa Itä-Suomen yliopistossa** kuvataan työtä, joka on tehty Informaatiolukutaidon opintosuunnitelman saamiseksi osaksi akateemisia opintoja. Se toteutui oppiaineiden uusien opetussuunnitelmien myötä lukuvuoden alussa. Kirjoittaja kuvaa tiedonhaun opetuksen kolmiportaista kokonaisuutta, joka on yhtenäinen toimintamalli Itä-suomen yliopiston kaikilla kampuksilla. Myös jatkokoulutettaville on oma opintojaksonsa osana tohtorikoulun opetussuunnitelmaa.

Palvelupäällikkö Tuulevi Ovaska kirjoittaa artikkelissaan **KYSin tieteellinen kirjasto satsasi opetukseen ja sen markkinointiin** siitä, mitä tapahtui, kun Kuopion Yliopistollisen Sairaalan tieteellinen kirjasto otti käyttöönsä uudentyypin tuoteistetun tavan markkinoida kirjaston tarjoamaa koulutusta. Tiedotustapa oli menestys, ja sen seurauksena opetuksen tuntimäärät ja koulutuksiin osallistujien määrät lisääntyivät huomattavasti aiempaan verrattuna.

THE FIRST YEAR OF THE UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND - A SUMMARY OF EVENTS IN 2010

The University of Eastern Finland Library officially launched operations in 2010, with the goal of creating a well-functioning unit to cater for the needs of library users on all three campuses of the university. In his article **Kirjaston johtamisen haasteet ja saavutukset Itä-Suomen yliopistossa (The challenges and achievements in managing the UEF Library)** Library Director Jarmo Saarti discusses the methods the library has used to unify its activities on the different campuses. The article also covers the definitions of policy and the measures taken in the preceding years in connection with the preparations for the University of Eastern Finland Library.

The physical distance between the university's three campuses poses challenges for communications. Assistant Library Director Helena Hämynen writes in her article **Viestintä kolmen kampuksen ensimmäisen vuoden haasteena (Communications between the three campuses as the first year's challenge)** about the coordination of both internal and external communications. The UEF Library has had to reinvent its public image, including its website, presence in the social media, customer communications and visual identity. Furthermore, as the merger of the University of Joensuu and the University of

Kuopio to constitute the University of Eastern Finland doubled the number of library staff, there has also been a need to create a well-functioning Intranet to answer internal communications needs.

All the services of the UEF Library involve processes which permeate the entire library. Internal services provide support for the library's management and the other services of the library with the aim of ensuring their operational preconditions. Head of Internal Services Marja Majjala, in her article **Palveluja kirjaston palveluille (Services for library services)**, introduces these activities and presents as an example the creation of well-designed logistics between the campuses as a significant enabler of inter-library collection usage.

What is the role and significance of customer surveys in the quality assurance and development efforts of the UEF Library? Answers to this question are sought by Head of Customer Services Arja Juntunen in her article **Asiakaspalvelut ja kansallinen käyttäjätutkimus 2010 – tuloksista toimintaan (Customer services and the national user survey 2010 – from results to measures)**. The article describes the implementation of the national user survey and the exploitation of its results through the customer service process: how does the processing of the survey help in the reflection and learning in one's own work, and how do the resulting new innovations shape the operating plan relating to the service concerned and the library as a whole?

The establishment of cooperation with the university's schools and departments and the organisation of collection development on the three campuses have constituted the central challenges for Collection Services. In addition to addressing these challenges, Head of Collection Services Riitta Porkka addresses in her article **Yhteisiä kokoelmia kehitetään (Developing joint collections)** the development of collections in a situation where the available financial resources are scarce. The usability of the collections has been improved by creating 'floating collections', which means that books are moved from one campus to another according to customer needs. Furthermore, the library has removed a significant number of books from its collections due to the restructuring of its facilities and departmental libraries. One of the targets of the restructuring was the Centre for Tourism Studies' collection, which returned to its roots at the Savonlinna Campus Library.

The authors of the article **Vuosi Itä-Suomen yliopiston julkaisutoimintaa ja elektronisia julkaisuja – UEF Electronic Publications (One year of University of Eastern Finland publishing activities and electronic publications – UEF Electronic Publications)**, Systems Analyst Antti Laurila, Head of Online Resource Services Jukka Kananen, and Library Director Jarmo Saarti, present the university's publishing activities from the viewpoint of the UEF Library: how were the publishing activities organised in the early stages of the university and how did electronic publishing come to be a central part of the university's publishing activities? During the first year of operation, the emphasis has been

on publication series and dissertations. Furthermore, electronic publishing has taken a prominent role in the university's publishing activities.

In her article **Informaatiolukutaidon opintosuunnitelman tavoitteet toteutumassa Itä-Suomen yliopistossa (The goals of the curriculum in information literacy about to be achieved at the University of Eastern Finland)**, Head of Teaching and Information Services Helena Silvennoinen-Kuikka describes the efforts of including the curriculum in information literacy as part of academic studies. This became a reality as the new curricula of the academic subjects took effect in the beginning of the academic year. The author describes the three phases of teaching information literacy and information seeking, which is a model adopted on all campuses of the University of Eastern Finland. Furthermore, a separate course in information literacy has been created for postgraduate students and is included in the curriculum of the university's doctoral programme.

In her article **KYSin tieteellinen kirjasto satsasi opetukseen ja sen markkinointiin (KUH Medical Library invested in teaching and the related marketing)**, Head of the KUH Medical Library Tuulevi Ovaska describes what happened when the Kuopio University Hospital Medical Library started using a new, commercial approach to the marketing of the library's training courses. The new approach was a success which resulted in a significant increase in the number of training courses organised and a rise in the number of training participants.

Helena Hämynen & Arja Juntunen

käännös: Maj Vuorre, Itä-Suomen yliopiston hallintokeskus

Sisältö

1 JOHTAMISEN HAASTEET YHDISTYNEESSÄ YLIOPISTOSSA	8	
Kirjastonjohtaja Jarmo Saarti		
2 VIESTINTÄ KOLMEN KAMPUKSEN ENSIMMÄISEN VUODEN HAASTEENA.....	14	
Varajohtaja Helena Hämynen		
3 PALVELUJA KIRJASTON PALVELUILLE.....	18	
Palvelupäällikkö Marja Maijala		
4 ASIAKASPALVELUT JA KANSALLINEN KÄYTTÄJÄKYSELY 2010 – TULOKSISTA TOIMINTAAN	20	
Palvelupäällikkö Arja Juntunen		
5 YHTEISIÄ KOKOELMIA KEHITETÄÄN	26	
Palvelupäällikkö Riitta Porkka		
6 VUOSI ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON JULKAISUTOIMINTAA JA ELEKTRONISIA JULKAISUJA – UEF ELECTRONIC PUBLICATIONS	29	
Tietojärjestelmäsuunnittelija Antti Laurila, palvelupäällikkö Jukka Kananen ja kirjastonjohtaja Jarmo Saarti		
7 KOHTI YHTENÄISTÄ TIEDONHAUN OPETUKSEN MALLIA.....	34	
Palvelupäällikkö Helena Silvennoinen-Kuikka		
8 KYSIN TIETEELLINEN KIRJASTO SATSASI OPETUKSEEN JA SEN MARKKINOINTIIN	36	
Palvelupäällikkö Tuulevi Ovaska		
LIITTEET	42	
Liite 1.....		42
Liite 2.....		56
Liite 3.....		58
Liite 4.....		60

1 Johtamisen haasteet yhdistyneessä yliopistossa

KIRJASTONJOHTAJA JARMO SAARTI

Artikkeli käsittelee Itä-Suomen yliopiston johtamista sen ensimmäisenä virallisena toimintavuonna 2010. Siinä sivutaan myös keskeisimpiä kirjaston valmisteluun liittyviä kehityslinjoja ja toimenpiteitä vuodelta 2009. Erityinen painopiste on kirjaston yhdistämisessä yhdeksi toimivaksi yksiköksi ja siinä käytetyistä menetelmistä. Jonkin verran käsitellään myös tiedottamista ja henkilöstöjohtamisen keskeisimpiä haasteita.

1.1 JOHDANTO

Vuoden 2009 kesällä hyväksytty yliopistolain uudistus astui lopullisesti voimaan vuoden 2010 alusta. Laki synnytti useita uusia yliopistoja, joista Itä-Suomen yliopisto oli yksi. Yliopistolain tarkoituksena oli lisätä yliopistojen omaa päätösvaltaa, konkreettisesti tämä näkyi siinä, että yliopistot irrotettiin valtion taloudesta. Tästä oli seurauksena se, että yliopiston työntekijöiden juridinen asema muuttui valtion virkamiehestä työnsopimussuhteiseksi. Perimmäisenä tarkoituksena lailla on kehittää suomalaista yliopistolaitosta uudelle tasolle, jotta yliopistot pystyvät toimimaan aktiivisina toimijoina tieteen ja opetuksen kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Lain muutos ja Joensuun ja Kuopion yliopistojen sulautuminen uudeksi yliopistoksi näkyi myös kirjastossa. Johtamisen tutkimuksessa on todettu, että yhdistyminen on tyypillinen muutosprosessi, joka jakautuu useisiin vaiheisiin. Keskeisimpiä näistä on uuden organisaatiokulttuurin synnyttäminen. Tässä onnistutaan vain, jos aikaisempien organisaatioiden toimivat tavat saadaan siirrettyä yhteisiksi uusiksi ja jos samalla onnistutaan luomaan aidosti uusi organisaatio ja sen uudistunut toimintakulttuuri.

Johtamisopeissa viime vuosina on otettu käyttöön kaaosjohtaminen tai kaoottinen organisaatio käsitteenä kuva-

Kuva 1. Itä-Suomen yliopiston kampukset

maan nykyaikaista toimintaympäristöä, jossa nopeat muutokset ja monimutkaiset rakenteet vaikuttavat kuhunkin toimijaan ja jossa muutosten rationaalisuutta on vaikea ymmärtää – tai jossa sitä ei ole edes olemassa. Tällaisessa toimintaympäristössä johtaminen muodostaa keskeisen tavan selvitä hengissä ja pitää organisaatiot ja niissä työskentelevät henkilöt toimintakykyisinä. Johtamisella tässä tarkoitetaan sitä, että toiminnassa pystytään keskittymään perustehtäviin sopeutumalla järkevästi muuttuvaan toimintaympäristöön.

Organisaatioiden yhdistyminen tarkoittaa aina myös kriisiä. Vanhat toimintatavat murtuvat, organisaation ja sen työntekijöiden identiteetti alkaa kehittyä askelittain kohti uutta. Joistakin voi jopa tuntua, että useiden kymmenien vuosien työ on mennyt hukkaan. Parhaiten kriisistä organisaatio selviää, kun muutokseen valmistaudutaan hyvissä ajoin ja kun päätöksentekoprosessi on selkeää.

Seuraavassa Itä-Suomen yliopiston kirjaston rakentamista ja sen johtamista käsitellään näiden organisaation rakentamisen, henkilöstöjohtamisen, palveluiden kehittämisen ja viestinnän teemojen kautta.

1.2 KIRJASTOJEN YHDISTÄMINEN JA JOHTAMISEN RAKENTEIDEN LUOMINEN

Itä-Suomen yliopistossa ja sen kirjastossa valmistauduttiin hyvissä ajoin uuteen organisaatioon ja sen taustalla olevaan lainsäädäntömuutokseen. Kirjaston kannalta keskeistä oli, että se sai osallistua aktiivisesti uuden yliopiston rakentamiseen jo sen suunnittelu- vaiheessa. Tähän liittyivät päätökset kirjaston johdosta ja sen organisoitumisesta, jotka yhdistymisvaiheen johto hyväksyi jo vuonna 2009.

Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että Itä-Suomen yliopiston kirjaston johto toimi jo uuden yliopiston rakenteiden mukaan lukukauden 2009 – 2010 aikana. Tämä helpotti huomattavasti siirtymää uuteen yliopistoon vuoden 2010 alusta varsinkin kun uuden kirjaston palveluita oli alettu yhdistää samalla aikataululla.

Samalla tavoin kirjaston johtamisjärjestelmän keskeiset asiakirjat - strategia, työjärjestys ja laatukäsikirja - hyväksyttiin vuoden 2009 aikana. Siten vuosi 2010 oli johtamisjärjestelmän soveltamista käytäntöön. Tämä vapautti aikaa yhteisen palvelukulttuurin luomiselle. Laatujärjestelmää ja sen kehittämistä voitiin hyödyntää myös kirjaston toiminnan kehittämisessä, varsinkin kun Itä-Suomen yliopiston laatujärjestelmän ulkoinen auditointi suoritettiin vuonna 2010.

Johtamisjärjestelmässä suurin työ vuonna 2010 oli toimintojen sisäisten työryhmien rakentaminen ja määrittely. Samalla pystyttiin tarkentamaan ihmisten toimenkuvia ja keskustelemaan palveluiden toteuttamisesta eri kampuksilla.

1.3 HENKILÖSTÖJOHTAMISEN HAASTEET

Itä-Suomen yliopiston hallitus päätti muita kuin tiedekuntia koskevista yhteistoimintaneuvotteluista vuoden 2010 alussa. Neuvotteluiden tarkoituksena oli tasapainottaa yliopiston talous. Neuvottelut koskivat myös kirjastoa ja sen henkilökuntaa. Tämä neuvotteluprosessi oli hyvin konkreettinen esimerkki yliopistojen irtoamisesta valtiosta ja niistä uusista vastuista, joita yliopistolaki toi yliopiston johdolle.

Yhteistoimintaneuvottelut vaikuttivat selvästi henkilöstön jaksamiseen ja kuormittivat myös kirjaston johtoa. Kirjaston kannalta neuvottelujen lopputulema oli, että yhtään henkilöä ei irtisanottu – tarkastelu kosketti määräaikaista ja eläköityviä henkilöitä. Kaiken kaikkiaan tämä vähensi kirjaston henkilötyövuosia reilun kymmenen verran. Neuvottelujen myönteinen puoli olikin se, että kirjasto ja yliopisto joutuivat perustelemaan ja analysoimaan itselleen yliopiston peruspalvelut ja niiden vähimmäisresurssit. Samalla opeteltiin palveluiden priorisointia ja niiden sopeuttamista käytössä oleviin resursseihin.

Uusi juridinen asema ja yliopistojen yhdistyminen asetti haasteita myös henkilöstökoulutukseen. Siirtyminen työsopimusmaailmaan virkasuhteesta muutti työntekijöiden asemaa ja tästä aiheutui koulutustarpeita niin esimiehille kuin työntekijöillekin. Suuri osa alkuvuodesta 2010 kulutettiin siihen, kuinka uudet normit tulisi tulkita ja soveltaa käytäntöön kirjastossa ja yliopistossa.

Uusien organisaatioiden syntyamiseen ja vanhojen kuolemiseen liittyy myös psykologisia prosesseja, jotka kirjaston johdon tuli ottaa huomioon. Henkilökunnalle oli varattava aikaa surutyön tekemiseen ja erityisen tärkeää oli korostaa sitä merkittävää työtä, joita aikaisemmissa yliopistoissa on tehty uuden yliopiston rakennustyön pohjaksi. Henkilöstölle tuli myös selittää ja motivoida perustelut yliopistojen yhdistymiselle, varsinkin kun yhdistyminen vaati merkittävää työpanosta kaikilta siihen osallistuvilta.

Keskeisenä tehtävänä vuosina 2009 ja 2010 onkin ollut uuden organisaatiokulttuurin synnyttäminen ja henkilöstön tutustuttaminen toisiinsa. Kolmen kampuksen rakenne suhteellisen pitkine välimatkoineen on ollut oma haasteensa Itä-Suomen yliopistossa. Tämän voittamisessa kirjastossa on hyödynnetty uutta viestintäteknologiaa: videoneuvotteluista on tullut jokapäiväisiä. Asia joka vielä pari vuosikymmentä sitten oli joko tieteiskirjallisuutta tai harvojen etuoikeus.

1.4 PALVELUIDEN KEHITTÄMINEN

Kuten edellä jo mainittiin, paras tapa johtaa muutosta on keskittyä organisaation perustehtävään ja sen mahdollisimman hyvään toteuttamiseen. Tässä yhteisten palveluiden kehittäminen ja niihin liittyvä käyttäjien tarpeiden selvittäminen on hyvä tapa motivoida henkilökunta rakentamaan uutta. Palveluiden kehittämisen ensimmäiset askeleet otettiin jo vuonna 2009, jolloin yhdistettiin kirjastojen kokoelmatietokannat ja luotiin yhteinen rakenne tiedonhaun opetukselle. JOSKU-tietokannan syntyminen oli myös konkreettinen signaali siitä, että kirjastot alkavat toimia yhtenä. Siten se pakotti miettimään mm. lainauksen yhteiset käytännöt.

Vuodenvaihteen suuri ponnistus oli kirjaston internet- ja intranet-sivuston julkaiseminen. Tavoitteena oli internet-sivujen kattava julkaisu myös englannin kielellä, joka onnistui hyvin kevään 2010 aikana. Tämä yhdistettynä kirjaston laatu järjestelmän kehittämiseen edisti yhteisten palveluiden ja niiden toteuttamisen suunnittelua sekä Internetissä että yliopiston kaikilla kampuksilla.

Palvelupäälliköt työryhmineen olivat vastuussa palveluiden harmonisoinnista. Tässä pyrittiin siirtymään mahdollisimman nopeasti entisten yliopistojen hyvien käytänteiden hyödyntämiseen sen sijaan, että olisi hukattu aikaa turhaan kiistelyyn. Tämä tarkoitti samalla koko henkilöstölle myös poisoppimista joistakin vahvoista käytänteistä ja uusien hyvien käytänteiden oppimista jokapäiväiseksi toimintatavaksi.

Palveluiden kehittämisen suurimpana haasteena oli vuonna 2010 kirjaston kokoelmien kehittäminen. Koska yliopisto päätti alibudjetoida aineistohankinnan, joutui kirjasto lakkauttamaan yhden suuren e-lehtipaketin. Tästä sekä kirjasto että yliopiston johto sai paljon kriittistä palautetta. Myös painetun aineiston hankinnasta käytiin runsaasti keskustelua.

Kuva 2. (Raija Törrönen) Kuopion kampuskirjasto

Kirjastoaineiston hankinnan kehittäminen otettiin keskeiseksi asiaksi. Tiedekuntien kanssa alettiin pitää aiheesta säännöllisiä palavereja, lisäksi asiakaspalautteen keräämistä kehitettiin. Kirjasto alkoi valmistella myös hankintapoliittista ohjelmaa.

1.5 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Vaikka kirjaston yhteisen kielen etsimisessä tehtiin paljon töitä jo vuoden 2009 aikana, vielä vuonna 2010 voitiin huomata, että asiassa oli paljon tekemistä. Vuonna 2010 keskustelu laajeni myös asiakkaisiin päin. Kirjaston ohjeet, säännöt ja hinnasto otettiin lopullisesti yhteisenä käyttöön vuoden 2010 alusta. Koska asiakkaidenkin tavat ja käytännöt olivat peräisin entisistä yliopistoista, kirjasto panosti paljon markkinointiin ja tiedottamiseen, jotta uusi tilanne ja siihen liittyvät muutokset olisivat menneet mahdollisimman hyvin perille.

Johdon kannalta keskeisin tiedottamisen haaste oli koko yliopiston johtamisjärjestelmän muuttumisesta syntynyt tilanne. Aiemmat verkostot ja kontaktihenkilöt vaihtuivat uusiksi, uuden lainsäädännön myötä myös käytännöt muuttuivat. Yliopisto vastasi tähän haasteeseen järjestämällä johtamiskoulutusta.

Uusi tilanne merkitsi myös runsaasti uusia työryhmiä kirjaston sisällä ja niiden pitämiä kokouksia. Ilman jo aiemmin mainittua modernia viestintäteknologiaa tämä olisi ollut mahdotonta kolmen kampuksen välisine pitkine välimatkoineen. Johtaminen vaatii kuitenkin myös läsnäoloa, erityisesti muutosvaiheessa, joten kirjasto kehitti tietoisesti eri kampuksilla vierailemista läpi koko henkilöstön.

Uusi taloudellinen asema merkitsi kirjaston johdolle myös lobbaamisen opettelua. Kirjaston tuli pystyä osoittamaan merkityksensä uudelle yliopistolle ja sen perustehtäville selvästi toisella tavalla kuin valtion alaisuudessa. Kvartaaliraportointi tuli käytännöksi myös Itä-Suomen yliopistoon ja kevään 2010 YT-neuvottelut konkretisoivat talouden johtamisen merkitystä uudessa yliopistomaailmassa. Jälkimmäinen opetti myös kriisiviestintää sekä yliopistolle että kirjastolle: nopeat ja radikaalit muutokset ja neuvotteluvaiheen aikainen tiedotus henkilöstölle koetettiin hoitaa niin, että henkilöstö pystyisi mahdollisimman hyvin keskittymään töihinsä huhujen ja arvailujen sijasta.

1.6 KOHTI TULEVAISUUTTA

Vuosi 2010 oli lopullisesti muutos suomalaisessa yliopistokentässä ja niiden kirjastoissa ammattijohtajuuteen. Laitosjohtajien vastuu konkretisoitui erityisesti talousjohtamisessa, mutta myös henkilöjohtamisen merkitys korostui. Itä-Suomen yliopistossa tämä yhdistyi vielä kahden organisaation yhdistämiseen ja sen toteuttamiseen ammattimaisen johtamisen keinoin.

Kirjastossakin huomattiin, että hyvässä valmistautumisessa muutokseen johdon keskeisenä tehtävänä on luoda toimivat rakenteet henkilökunnalle, jotta he pystyvät toteuttamaan kirjaston yliopiston perustehtäviä tukevaa toimintaa. Tähän liittyi myös toimintojen suunnittelu niin, että ne pystytään toteuttamaan olemassa olevilla resursseilla.

Yhdistymisen suurimpana haasteena oli henkilöstön jaksaminen. Kirjaston henkilöstö vei läpi useita eri muutosprosesseja yhtä aikaa. Se, että Itä-Suomen yliopiston kirjasto pystyi jo vuonna 2010 toteuttamaan keskeisimmät palvelunsa yhtenä toimijana, oli henkilöstöltä suuri saavutus. Sen lopullinen merkitys avautuu todennäköisesti vasta muutaman vuoden päästä kun yliopiston yhdistymistä ja sen onnistumista arvioidaan. Hyvin ajoitetulla johtamisella sekä kirjastossa että koko yliopistossa oli tässä onnistumisessa keskeinen osa.

Kuva 3. (Varpu Heiskanen) Kirjaston henkilökunta

Kirjasto pystyi myös integroitumaan uuteen yliopistoon ja sen tiedeyhteisöön hyvin. Vuosi 2010 opetti käytyjen keskustelujen ja kirjaston saaman palautteen kautta, että yliopiston kirjasto on edelleen keskeinen toimija ja yliopiston opetuksen ja tutkimuksen mahdollistaja. Kirjaston tarjoamat tietoresurssit ja niihin liittyvä osaaminen auttavat selvästi yliopiston tutkijoita ja opiskelijoita heidän tavoitteidensa saavuttamisessa.

Itä-Suomen yliopiston kirjasto oppi myös muuttumaan ja johtamaan muutosta. Taito, joka on korvaamattoman arvokas akateemisessa toimintaympäristössä, jonka muutosvauhti näyttää vain kiihtyvän ja kansainvälistyvän lähitulevaisuudessa. Kirjasto pystyi myös aloittamaan hyvin organisaatiokulttuurin muutosprosessin kohti yhteistä yliopistoa ja kirjastoa: Itä-Suomen yliopiston kirjasto syntyi ja alkoi elää vuonna 2010.

2 Viestintä kolmen kampuksen ensimmäisen vuoden haasteena

VARAJOHTAJA HELENA HÄMYNEN

Itä-Suomen yliopiston kirjasto toimii kolmessa kaupungissa, kolmella kampuksella kaikkiaan neljässä toimipisteessä. Kampusten ”kolmion kärkien” välillä on jotakuinkin kahden tunnin ajomatka suuntaansa; Joensuusta Kuopioon, Kuopiosta Savonlinnaan, Savonlinnasta Joensuuhun. Välimatka ei ole aina vain fyysistä kampusten välistä välimatkaa, vaan lähekkäin toimivien toimipisteidenkin välillä saattaa ilmetä etäisyyttä kun uudesta toimintakulttuurista on kyse.

2.1 ENNEN YHDISTYMISTÄ

Yhdistyneen, suomalaisittain suurehkon yliopistokirjaston aloittaessa virallisesti toimintansa tammikuun 1. päivänä v. 2010 ei kirjastossa suinkaan aloitettu nollapisteestä. Yhdistymiseen tähtäävät toimet oli kirjastoissa aloitettu hyvissä ajoin, ensimmäiset yhteiset suunnittelutapaamiset oli toteutettu jo elokuussa 2007 ja kirjastojen henkilökunta koontui ensimmäiseen yhteisseminaariin Varkauteen toukokuussa 2008. Uuden kirjaston strategia ja työjärjestys valmistuivat jo syksyllä 2009 ennen kirjastojen yhdistymistä. Strategiassa nostetaan yhdeksi kehittämiskohteeksi johtamisen, osaamisen ja työhyvinvoinnin yhteydessä viestintä. Strategian mukaan se ”on keskeinen osa johtamista ja esimiestyötä. Jokainen henkilöstöön kuuluva on osaltaan vastuussa viestinnästä ja tiedonkulusta. Erityisen haasteen asettaa kampusten välinen viestintä.”

Alun tavallisia kysymyksiä olivat : Mihin järjestämme 70 hengen henkilöstökokouksen? Miten esimies toimii esimiehenä toiselle kampukselle? Millä tavoin johto on läsnä kaikilla kampuksilla? Miten pitkän ajan vie oppia tuntemaan 40 uutta työtoveria? Lähetämmekö aina – ja kaikilleko - sähköpostia, vai vain omalle kampukselleko? Ja lukuisia, lukuisia muita perustavanlaatuisia kysymyksiä sinkoili.

2.2 KOORDINOINTIA JA TYÖRYHMIÄ

Viestinnän haasteisiin oli varauduttu perustamalla kirjaston tiedotusryhmä maaliskuussa 2009. Aluksi se ratkoi konkreettisia, joskus pieniäkin käytännön kysymyksiä niin kirjaston sisäisen kuin ulkoisen viestinnän alueilla. Myös uusi yhteneväinen ilme ja imago olivat tietoisesti rakenteilla. Myöhemmin nimensä viestintäryhmäksi muuttaneen elimen tehtäväksi määriteltiin tiedottamisen koordinoiminen yliopiston sisällä ja yliopistosta ulospäin sekä kirjaston sisällä. Vastuu eri palveluiden tiedottamisen sisällöstä on palveluilla itsellään. Asiakaspalvelun viestinnästä vastuu nimettiin jo varhaisessa vaiheessa kampuksittain tietyille henkilöille.

Viestintäryhmä kokoontui säännöllisesti joka toinen viikko. Kokoukset toteutettiin alkuvuodesta vaihtelevalla menestyksellä Connect Pro- yhteydellä, myöhemmin luotettavammaksi osoittautuneella videoyhteydellä. Lisäksi työskenneltiin myös verkossa, mm. Liferayn wikin avulla.

Kirjaston sisäisen tiedottamisen keskeisimmän välineen, intranetin rakentaminen käynnistyi erillisessä intranet-työryhmässä alkuvuodesta. Yliopistolla käytössä olleelle Liferay-järjestelmälle rakennettu oma intranet saatiin käyttöön varsin nopeasti. Työryhmä sulautui osaksi viestintäryhmää, kun intranetin ensimmäinen versio valmistui touku-kuussa. Henkilökunta koki uuden intranetin kuitenkin osittain vaikeaselkoiseksi ja pirstaleiseksi.

Tuolloin pohdittiin vakavasti Liferay-järjestelmän vaihtamista johonkin muuhun julkaisujärjestelmään, mutta päädyttiin lopulta jatkamaan kyseisellä alustalla ja panostamaan intranetin sisäisen rakenteen parantamiseen. Rakenteen kehittämisen, tallentamisen ohjeistamisen ja hakuominaisuuksien parantamisen saroilla tehtiin vuoden aikana kovasti töitä. Aiemmasta huomattavasti lisääntynyt dokumenttien, samoin kuin tallentajien ja käyttäjien määrä loivat kukin omat paineensa kaikkia tyydyttävien ratkaisujen löytämiselle.

Ulospäin suuntautuvan tiedottamisen pääväline, kirjaston suomenkieliset www-sivut oli julkaistu suunnitelman mukaisesti 31.12.2009. Ne saatiin valmiiksi helmikuun lopulla 2010, mutta työstämistä, kehittämistä ja kuvittamista jatkettiin vuoden aikana. Aluksi toimeenpanijana oli kirjaston erillinen www-työryhmä, mutta maaliskuussa se sulautui viestintäryhmään. Syksyyn mennessä yliopiston kielenkääntäjä oli kääntänyt kirjaston kotisivut kokonaisuudessaan englanniksi. Uusista sivuista kerättiin palautetta keväällä toteutetuissa asiakaskyselyissä. Tuolloin kotisivuilta löytämistä piti 65 % hyvänä tai erittäin hyvänä, 26 % tyydyttävänä, 9 % heikkona tai erittäin heikkona. Sivuilla käytetyt otsikot, termit ja käsitteet ovat haasteellinen osa kotisivutyötä, vain 54 % piti niitä täysin selkeinä, 38 % osittain selkeinä ja 8 % epäselvinä.

Kirjaston löytyminen netissä Itä-Suomen yliopiston yhteydessä parani ratkaisevasti loppuvuodesta, kun kirjasto saatiin yliopiston sekä suomen- että englanninkielisille etusivuille pikalinkkeihin. Yliopiston intranet ja siinä julkaistu verkkolehti Oiva palvelivat yliopiston sisäisessä tiedottamisessa, joskin niiden käyttöaste yliopiston henkilökunnan keskuudessa lienee ollut vielä melko vaatimatonta.

Asiakasviestinnän monipuolistaminen nousi intranetin ohella keskeiseksi viestinnän kentällä. Esillä oli vahvasti suosioon nousseen sosiaalisen median asema, mm. Facebook ja Twitter. Loppuvuodesta päätettiin, että kirjasto liittyy Facebookiin seuraavan vuoden puolella. Yhdeksi pikatiedotuksen kanavaksi hankittiin infonäytöt Kuopion kampuskirjastoon, Joensuun kampuskirjastoon ne hankitaan remontin yhteydessä vuonna 2011.

2.3 YHTENÄISYYTEEN

Uuden organisaation yhtenäisen ilmeen raamit oli luotu yliopistotasolla logoineen ja graafisine ohjeineen. Kirjastossa näitä yliopiston viestimisen elementtejä sovellettiin omiin moninaiisiin tarpeisiin. Alkuvuodesta otettiin käyttöön henkilökunnan kuvallinen henkilökortti nimeulojen sijaan. Sen käyttöön kannustettiin erityisesti toisilla kampuksilla vierailtaessa tutustumisen ja tunnistamisen helpottamiseksi. UEF:n yhteinen kirjastokortti suunniteltiin ja otettiin käyttöön loppuvuodesta.

Yhteisten ja kampusten omien tapahtumien hallitsemiseksi luotiin ja otettiin käyttöön kirjaston yhteiset Outlook-kalenterit. Kalentereiden käyttöönotto edellytti kaikilla kampuksilla järjestettyjä koulutuksia. Kirjastojen vanhat yhteiskalenterit olivat käytössä vielä vuoden loppuun saakka, mutta vuoden 2011 alusta lähtien siirryttiin sähköisiin kampuksittain toteutettuihin päivystys- ja tapahtumakalentereihin. Kaikkien kalentereiden käyttäminen on mahdollista kaikilta kampuksilta.

Kirjaston asiakkaiden verkkoasiointia varten otettiin alkuvuodesta käyttöön uudet palvelusoihteet ja sähköpostilistat. Palvelusoihteiden ja e-lomakkeiden kautta asiakkaiden sähköpostiviestit ohjautuvat oikeaan kampuskirjastoon ja siellä vastaavalle henkilölle. Palvelu toteutettiin Request Tracker -järjestelmällä, joka otettiin käyttöön keväällä seuraavissa palveluissa: Kauko- ja kopiopalvelut, julkaisupalvelut: isbn-jakelu, myynti, e-julkaisu, hankinta, atk, laskutus, Nelli, tietopalvelut ja asiakaspalvelut. Ennen käyttöön ottoa järjestettiin koulutuksia.

Myös vanhojen tietojen tallessa pysyminen oli varmistettava, kun joensuu.fi ja uku.fi -palvelimet jäivät taustalle. Vanhoista kirjaston sivuista otettiin tarvittavat varmuuskopiot.

Henkilökuntamäärältään huomattavasti kasvanut ja alueellisesti etäälle toisista toimipisteistä laajentunut kirjasto joutui ratkaisemaan myös, miten parhaalla tavalla hyödyntää

yhdistymisen myötä kasvanut osaaminen. ”Lähin” kollega tai työpari saattaa työskennellä 140 kilometrin päässä. Monipuolinen verkossa työskentely antoi monia käytännön työvälineitä. Kirjaston sisäiset työryhmät käyttivät wiki-alustoja, esim. Confluence-wikiä yhteisöllisessä kirjoittamisessa ja intranetin keskusteluryhmät ajatusten vaihdossa.

2.4 KIRJASTO MEDIASSA

Kirjastolla oli vakiopalsta UEFin intranetissä julkaistavassa Oiva-verkkolehdessä. Kirjaston artikkelit käsittelivät monipuolisesti uuden kirjaston toimintaa eri kampusten näkökulmasta. Tieteellisten kirjastojen lehteen Signumiin kirjoitettiin Itä-Suomen yliopiston kirjaston rakentamisesta.

Ylioppilaslehti Uljas kiinnostui jutun tekoon, kun yliopiston kirjastomäärärahat olivat vähissä, Sanomalehti Karjalainen siinä vaiheessa, kun oppimiskeskuksen sijoittuminen kirjastoon ratkesi ja kun Karjalaisen kulttuurin edistämissäätiö sijoitti Larin Paraske -veistoksen Joensuun kampus-kirjastoon.

3 Palveluja kirjaston palveluille

PALVELUPÄÄLLIKÖ MARJA MAIJALA

UEF:n kirjaston organisaatiota rakennettaessa muodostettiin omaksi toiminnokseen sisäiset palvelut. Sisäisten palvelujen tehtäväksi tuli kirjasto-organisaation sisällä palvella kirjaston johtoa ja kirjaston muita palveluja hoitamalla taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, yleishallinnon, atk:n, logistiikan sekä julkaisumyynnin tehtäviä. Sisäisten palveluiden tehtäviä hoitamassa ovat palvelupäällikkö, kaksi osastosihteeriä ja kaksi toimistosih-teeriä, kirjastoamanuenssi, atk-tehtävissä kolme kirjastosih-teeriä sekä kaksi kirjastosih-teeriä logistiikkaan liittyvissä tehtävissä.

Sisäisten palvelujen toimintaa johtaa ja kehittää palvelupäällikkö vastaten osaltaan kirjaston talous-, henkilöstö- ja yleishallinnosta sekä toimien palvelun henkilöstön esimiehenä.

3.1 TEHTÄVÄNJAKO

Kirjastossa kummallakin yliopiston pääkampuksella hoidetaan talouteen ja henkilöstöhallintoon liittyviä tehtäviä, työnjakoa kampuksittain on määritelty kirjaston johdon vastuiden mukaisesti. Talouteen liittyvistä tehtävistä keskeisimpiä ovat budjetointiin ja määrärahaseurantaan liittyvät tehtävät, laskujen käsittely, kaukopalvelulaskutus sekä kirjaston palveluhinnaston valmistelu. Henkilöstöhallintoon kuuluvat mm. matkustukseen, poissaoloihin ja lomiin liittyvät tehtävät. Myös arkistointitehtävät sekä johdon ja kirjaston johtoryhmän sihteeritehtävät kuuluvat sisäisille palveluille. Vuoden 2010 alussa yliopistojen toimintaympäristö muuttui ja erityisesti taloushallinnon tehtävät työllistivät myös kirjastossa.

Tietotekniikkaan liittyen sisäisten palvelujen osalle tuli vastata kirjaston henkilökunnalle annettavasta atk-tuesta, laite- ja ohjelmistoasennuksiin liittyvistä tehtävistä sekä atk-hankinnoista. Kirjaston sisäistä atk:ta ja viestintää ovat myös kirjaston intranet, sähköpostilistat sekä palvelusähköpostiosoitteet. Näitä uuden kirjaston keskeisiä viestintään liittyviä palveluja toteutettiin yhdessä verkkoresurssipalveluiden ja kirjaston viestintäryhmän kanssa.

Logistiikkaan ja postitukseen liittyvät tehtävät työllistivät paljon jo ennen vuoden 2010 alkua. Yliopiston tilapalveluihin oltiin tiiviisti yhteydessä ja valmisteltiin kirjaston osalta logistiikkaan liittyviä ratkaisuja kolmen kampuksen välille. Kirjaston omassa organisatiossa asiakaspalvelut ja sisäiset palvelut toimivat yhteistyössä ja kirjastoaineistojen päivittäinen liikkuminen kampusten välillä saatiin toimimaan vuonna 2010.

Kaluste- ja tarvikehankinnat kirjastossa kuuluvat sisäisten palveluiden tehtäviin. Vuonna 2010 keskeisimpiä hankintoja olivat atk-hankinnat sekä uuden kirjastokortin hankinta. Uusi kirjastokortti suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä kirjaston viestintäryhmän kanssa.

Yliopiston julkaisujen myynti on kirjaston vastuulla ja kirjastossa myynti on annettu sisäisten palvelujen tehtäväksi. Julkaisujen myyntiä hoidetaan sekä Joensuun että Kuopion kampuksella.

3.2 MUUT TEHTÄVÄT

Tilastot kuuluvat myös sisäisten palveluiden vastuualueelle. Tilastointia sekä tilastointia varten tehtävää tiedonkeruuta eri palveluissa koordinoi ja ohjeistaa tilastotyöryhmä. Tilastotyöryhmässä yhteistyötä tekevät sisäiset palvelut ja verkkoresurssipalvelut. Valtakunnallista tieteellisten kirjastojen tietokantaa varten kerätään tarvittavat tiedot, mutta tilastotietoja käytetään hyväksi myös kirjaston tulosneuvotteluissa, johdon katselmuksessa sekä toimintakertomuksessa.

Sisäiset palvelut on hoitanut myös monia kirjaston toimintaan liittyviä järjestelytehtäviä kuten kirjaston henkilöstöseminaarin järjestelyjä ja tilavarauksia.

Keskeistä ja tärkeää sisäisille palveluille on yhteistyö sekä kirjaston muiden palveluiden että yliopisto-organisaatiossa mm. taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, tilahallinnon ja tietotekniikkakeskuksen kanssa. Yhteistyön merkityksestä kertoo myös se, että lähes kaikilla sisäisten palveluiden työntekijöillä on työtehtäviä myös kirjaston muiden palvelujen vastuualueilla - asiakaspalveluissa, kokoelmapalveluissa ja verkkoresurssipalveluissa.

Uusien käytänteiden löytäminen kolmella kampuksella toimittaessa sekä sisäisten palvelujen henkilöstön toisistaan hyvinkin paljon eroavat työtehtävät tekevät yhteisen identiteetin löytymisen palvelulle haastavaksi. Tästä huolimatta tai juuri siksi sisäiset palvelut on päässyt toiminnassaan hyvin alkuun ja palvelun henkilöstöllä on hyvä keskinäinen henki. Työtä on paljon tehty ja tästä on hyvä jatkaa.

4 Asiakaspalvelut ja kansallinen käyttäjäkysely 2010 – tuloksista toimintaan

PALVELUPÄÄLLIKKÖ ARJA JUNTUNEN

Kansalliskirjasto teki vuonna 2010 jo toisen kerran käyttäjäkyselyn, joka oli kohdistettu kaikkien kirjastosektoreiden asiakkaille. Ensimmäisen kerran vastaava kysely toteutettiin valtakunnallisesti vuonna 2008 maaliskuussa. Tuolloin vastaajat arvioivat joko Joensuun yliopiston kirjaston tai Kuopion yliopiston kirjaston palveluita. Vuoden 2010 kyselyn ajankohta oli 1.3. – 11.4., ja arvioitavana olivat Itä-Suomen yliopiston kirjaston palvelut. Kyselyn tavoitteena oli saada selville, mikä on kirjastopalveluiden käyttö, tärkeys ja vaikuttavuus.

Itä-Suomen yliopistossa oli kyselyyn vastaajia 947, joista 49 % oli Joensuun kampukselta, 47 % Kuopion kampukselta ja 4 % Savonlinnan kampukselta. Vastanneista oli opiskelijoita 57 %, jatko-opiskelijoita 15 % professoreita, tutkijoita ja opettajia 19 %, muita henkilökunnan edustajia 7 % sekä muita asiakkaita 2 %. Kyselyn tuloksen voi katsoa olevan suuntaa antava, koska asiakkaista noin joka kahdeskymmenes täytti kyselyn. Kirjasto sai vastaajilta palveluista kokonaisuudessaan arvosanan 4,08 (max 5) onnistumisestaan. Lisäksi vapaata palautetta oli annettu runsaasti.

Kyselyn tuloksista tiedotettiin yliopiston henkilökunnalle henkilökuntalehti Oivassa ja fokus oli henkilökunnan, tutkijoiden ja opettajien, vastauksissa. Opiskelijoiden vastauksista tehtiin erillinen artikkeli ja se tarjottiin ylioppilaslehti Uljaaseen, joka ei seurannan mukaan sitä kuitenkaan julkaissut. Lisäksi alustavia tuloksia esiteltiin Kansalliskirjaston järjestämässä Kirjastojen kansallisen käyttäjäkyselyn keskustelu- ja tiedotustilaisuudessa 17.6.2010 siitä näkökulmasta, miten Itä-Suomen yliopiston kirjasto hyödyntää kyselyn tuloksia ja mikä on kirjastomme käsitys kansallisen kyselyn merkityksestä.

4.1 KIRJASTON ASIAKASPALVELUT -PROSESSI JA ASIAKASKYSELYN KÄYTTÖ

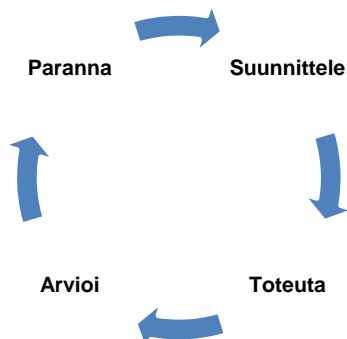
Itä-Suomen yliopiston kirjaston asiakaspalveluiden perusprosessit ovat aineiston välitys (lainaus- ja kaukopalvelu), neuvonta ja markkinointi (pikaneuvonta, help-desk, kirjasto-tietokantojen peruskäytön opetus, kirjaston esittelyt ja tiedotus) sekä monitoimiympäristön tarjoaminen (asiakastilojen ja laitteiden tarjoaminen, opastus ja osallistuminen ylläpitoon).

Kuva 4. (Varpu Heiskanen) Asiakaspalvelua Joensuun kampuskirjastossa

Käsittelyn jatkossa kansallisen käyttäjäkyselyn tulosten tulkintaa ja hyödyntämistä asiakaspalveluiden näkökulmasta. Käytän apuna laadunvarmistusympyrää, jonka kautta sidon asiakaspalautteen käsittelyn osaksi laatutyötä ja jatkuvaa toiminnan kehittämistä. Laadunvarmistusympyrän kuvaaman prosessin vaiheet ovat suunnittelu, toteutus, arviointi ja parantaminen. Ajatuksena on, että toimintaa seurataan järjestelmällisesti ja saadun palautteen avulla tunnistetaan toiminnassa ilmenevät ongelmat ja kehittämiskohteet. Seuraava vaihe on ongelmien syiden analysointi ja toiminnan kehittäminen tai muuttaminen niin, että havaittu ongelma kyettäisiin parantamaan. Muutokset ovat koko organisaatiota tavalla tai toisella koskevia, ja näin ollen vaikuttavat työntekijöiden töihin. Olennaista kyselyn käsittelyn kannalta olisi, että sitä käsiteltäisiin mahdollisimman laajasti ja tuloksista keskusteltaisiin avoimesti uusien näkökulmien esiin saamiseksi. Suunnittelun jälkeen edetään toteuttamisvaiheeseen, jota taas katselmoidaan tietyn ajan kuluttua, onko tehdyillä kehittämistoimenpiteillä ollut vaikutuksia.

Kevään 2010 käyttäjäkysely on laadunvarmistusympyrän ”arvioi” -vaihe. Toiminnasta on kerätty tietoa ja saadut tulokset ovat analysoitavana. Parannus-suunnittelu-toteutusvaihetta seuraa jälleen arviointi, joka on asiakaskysely vuonna 2012.

Kuva 5. Laadunvarmistusympyrä W. Edwards Demingin mukaan
(Walton, *The Deming management method*. 1992)

4.2 ARVIOINTI JA PARANTAMINEN

Kirjaston johtoryhmä päätti elokuun 2010 kokouksessaan, että käyttäjäkyselyn tuloksia käsittelevät palvelupäälliköt yhdessä johtamiensa palveluiden kanssa ja varajohtaja käsittelee tuloksia viestinnän osalta. Tavoitteena on laatu järjestelmän mukaisesti käsitellä kyselystä saatu palaute, pohtia mitä toimenpiteitä se aiheuttaa ja mitä jo on tehty. Kokouksessa sovittiin, että eri palveluiden kehittämisehdotukset käsitellään kirjaston vuosittaisessa johdon katselmuksessa marraskuussa.

Palveluryhmän käsittelyn pohjaksi otettiin kyselystä kohdat, joissa käsiteltiin vastaajien taustatietoja, kirjaston palveluita: kirjaston käytön tai käyttämättömyyden syitä, kirjastoa asiointiympäristönä (tilat, laitteet, palvelu, tiedottaminen), kirjaston asiakaspalvelua (asiantuntevuutta, tavoitettavuutta ja palvelunhaluisuutta) ja lopuksi kirjaston palveluita kokonaisuutena. Lisäksi käytiin läpi avoimet palautteet, joka olivat kirjaston palveluihin liittyviä kehittämisehdotuksia. Palveluryhmään kuuluvien työntekijöiden oli kyselyn vastauksiin tutustuttuaan kirjattava ylös oman työtehtävän näkökulmasta asiakaspalvelua koskevat keskeisimmät 3-4 negatiivista asiaa ja 3-4 positiivista asiaa. Lisäksi jokainen etsi kyselyn vastauksista 1-2 innovaatioita, joilla toimintaa voisi parantaa.

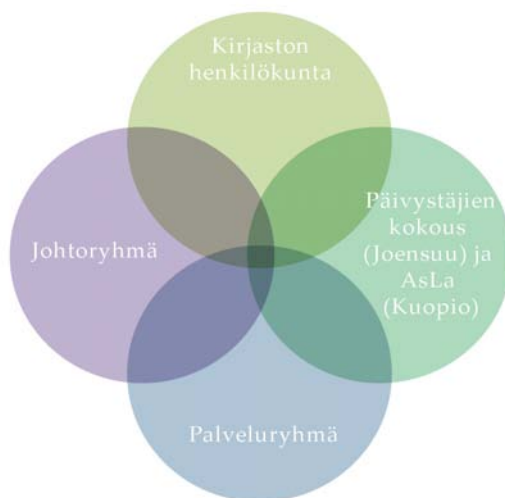
Negatiivisina asioita nousivat esiin työskentelytilojen rauhattomuus, aukioloaikojen vähäisyys, koneiden ja laitteiden vähäisyys, asiakaspalvelu (joka koetaan asiantuntevaksi, mutta ei välttämättä ystävälliseksi eikä palvelunhaluiseksi) sekä kirjaston uudet kotisivut, joilta ei helposti löydy asiakkaan etsimää tietoa. Positiivisina asioina taas nousivat esiin asiakaspalvelu (joka saa myös paljon myönteistä palautetta osaamisesta ja palvelunhaluisuudesta), kirjasto sinänsä tilana ja käsitteenä, koneet ja laitteet (että niitä on ylipäättänsä olemassa) sekä e-aineistot, lainausautomaatit, sijaintiopas ja lukittavat tavaroiden säilytyskaapit.

Innovaatioina palveluryhmän jäsenet nostivat esiin seuraavat kehittämiskohteet: chatti, sosiaaliset mediat, teemapäivät ja teemoittain kerätyt kirjakokoelmat ja näytellyt, palveluista tiedottaminen, käyttöopas kirjaston palveluista, erilaiset kampanjat, esim. hiljaisuus, e-kirjojen mainostaminen, mobiilipalvelut, henkilökunnan jatkuva koulutus: englannin kieli (kirjastoalan) ja tietokantakoulutukset, tilojen suunnittelu äänivallien mukaan, vesitarjoilun järjestäminen, kulkukortit, joilla pääsisi iltaisin ja viikonloppuisin kirjastoon lukemaan, kaukopalveluhinnoittelu valtakunnallisesti samalle tasolle ja Joensuun kampuskirjastossa kopiokone lähemmäs lehtivarastoja lehtien kopiointia varten. Kehittämiskohteista käytiin tämän jälkeen keskustelua kirjaston intrassa palveluryhmän keskustelualueella tarkoituksena löytää keskeiset asiat tulevan vuoden toiminnan painopisteiksi ja toiminnan parantamiseksi. Keskustelun tulokset koottiin ja niistä tehtiin päätökset palveluryhmän kokouksessa.

Työntekijät näkivät työnsä keskeisiksi parantamisen kohteiksi toisaalta asiakkaille tiedottamiseen liittyvät asiat ja toisaalta henkilökunnan jatkuvaan kouluttamiseen liittyvät asiat. Asiakaspalvelua parantaisi sosiaalisen median käyttöönotto, systemaattinen palveluista tiedottaminen, uudet tiedottamisen avaukset: kuten kampanjat jne.. Henkilökunnan jatkuvan koulutuksen tarpeet kohdistuivat asiakaspalveluenglannin taitojen vahvistamiseen sekä perustietojen saamiseen käytössä olevista tietokannoista. Kaikki kehittämiskohteet ovat sellaisia, että ne vaativat yhteistyötä kaikkien kirjaston palveluiden kesken.

Kirjaston laatujärjestelmän mukaan palvelutyöryhmän tehtävänä on päättää prosessiin liittyvistä yhteisistä käytännöistä. Tämän lisäksi Joensuun kampuskirjastolla kokoontuu jokaisen palveluryhmän kokouksen jälkeen Päivystäjien kokous, johon osallistuvat mahdollisuuksien mukaan kaikki Joensuun kampuskirjaston asiakaspalvelussa olevat ja lisäksi kokouksessa on Savonlinnan kampuskirjaston edustaja; Kuopion kampuskirjaston vastaava kokous on AsLa (Asiakaspalvelu ja lainaus), joka toimii samalla periaatteella ja lisäksi kokoukseen osallistuvat KYSin tieteellisen kirjaston työntekijät. Näissä molemmissa kokouksissa käsiteltiin palveluryhmän esille nostamia kehittämiskohteita tavoitteena paitsi tiedon jakaminen myös jokaisen asiakaspalveluun osallistuvan oman työn prosessointi ja mahdollisten lisäideoiden saaminen.

Asiakaskyselyn tulokset käsiteltiin kaikkien palveluiden osalta johdon katselmuksessa, joka pidettiin johtoryhmän kokouksen yhteydessä marraskuussa 2010. Asiakaskyselyn osalta tuli ilmi, että sen suunnitteluvaiheessa oli jäänyt huomioimatta KYSin tieteellisen kirjaston näkyminen omana toimipisteenään kampuskirjastojen lisäksi. Nyt kyselystä ei voinut päätellä, koskivatko vastauksen Kuopion kampuskirjastoa vai KYSin tieteellistä kirjastoa. Tämä puute korjataan seuraavan kyselyn suunnitteluvaiheessa.

Kuva 6. Asiakaskyselyn tulosten tiedon laajeneminen kirjaston organisaatiossa sen eri käsittelyvaiheissa. Tiedon laajeneminen tarkoittaa tässä sekä tulosten käsittelyä mahdollisimman laajasti työntekijöiden kanssa eri kokouksissa että siellä syntyneiden uusien ajatusten tuottamaa uutta tietoa. Keskellä oleva ympyröiden yhteinen alue on ajatusten kiteytymä eli toimintasuunnitelma.

4.3 SUUNNITTELUSTA TOTEUTUKSEEN

Laatuympyrän suunnittelutasolle käyttäjäkyselyn tulokset aktualisoituivat, kun palveluryhmä valmisteli ja hyväksyi arviointivaiheen jälkeen palveluryhmän toimintasuunnitelman vuodelle 2011. Se käsiteltiin myös kampuskohtaisissa kokouksissa (Päivystäjien kokous ja AsLa:n kokous) ja hyväksyttiin johtoryhmän kokouksessa helmikuussa 2011. Toimintasuunnitelmaan on kirjattu kouluttautumisen osalta sekä tietokantakoulutus että asiakaspalveluenglanti, joiden toteutuksesta on jo sovittu opetus- ja tietopalveluiden (kirjaston opetus- ja tietopalveluita hoitava prosessi) kanssa. Tiedottaminen on nostettu painopistealueeksi ja konkreettisena toimenpiteenä on kirjattu vuosittaisen tiedotus-suunnitelman tekeminen, joka myös pitää sisällään ns. palveluvinkit. Viimeksi mainittujen tarkoituksena on tuoda esiin ja lisätä kirjaston palveluiden käyttöä. Kyselystä kävi ilmi, että monet kirjaston palvelut ovat jääneet asiakkaille tuntemattomiksi, vaikka niitä on ollut tarjolla jo vuosia.

Toteuttamisvaihetta eletään tulevaan kyselyyn saakka. Se on seuraavan kerran vuoden 2012 keväällä. Tavoitteeksi on pantu valittujen indikaattoreiden saaminen tasolle 4,5, joka todentaisi sen, että edellisen kyselyn pohjalta tehdyt ratkaisut ovat olleet oikeansuuntaisia.

Palvelukysely ja sen käsittely ei ole ainoastaan kertaluonteinen tarkistus, miten asiakkaat näkevät kirjaston toiminnan. Se on kokonaisvaltainen koko organisaatiota koskeva kehittämisen väline. Se tarjoaa tuloksineen ja käsittelyvaiheineen henkilökunnalle mahdollisuuden työssä oppimiseen ja oman työn reflektointiin. Itä-Suomen yliopiston kirjastolle,

joka aloitti toimintansa vuonna 2010, kysely antaa hyvän kuvan lähtötilanteesta, mistä voi aloittaa koko toiminnan kehittymisen vertailun.

LÄHTEET

Walton, Mary (1992): The Deming management method. Mercury.

5 Yhteisiä kokoelmia kehittäään

PALVELUPÄÄLLIKKÖ RIITTA PORKKA

Toimintavuonna kokoelmien kehittämiseen ja rakentamiseen vaikutti kaksi keskeistä tekijää: tiukat taloudelliset resurssit sekä tilojen ja laitost kirjastojen järjestelyistä johtuvat suuret poistomäärät.

Verkkoaineistojen ja kausijulkaisuiden hankintalinjat oli sovittu yhteisesti jo vuoden 2009 syksyllä. Uuden yliopiston ensimmäisinä kuukausina taloudellinen tilanne oli kuitenkin sellainen, että painetun aineiston hankintamäärärahaa oli käytettävissä ainoastaan välttämättömien kurssikirjojen hankintaan.

Vuoden viimeisellä kolmanneksella tutkimuskirjallisuuden hankintaan saatiin lisäresursseja, kun kirjasto omien säästöjensä avulla pystyi kohdentamaan määrärahoja aineistohankintaan. Loppuvuoden hankinnat toteutettiin tiiviissä yhteistyössä oppiaineiden kanssa.

Painettujen kokoelmien käytettävyyden ja saavutettavuuden parantamiseksi lainausmahdollisuutta kampuskirjastojen välillä kehitettiin: varaaminen ja lainaaminen kampusten välillä oli mahdollista, ja pyynnöt toteutettiin tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta ilmaisena palveluna. Kirjat liikkuvatkin vilkkaasti kampuskirjastojen välillä, joten ns. kelloville kokoelmille oli todellinen tarve.

Kelluvia kokoelmia hyödynnettiin myös kampusten kurssikirjallisuuden hankinnassa. Hankittavissa kappalemäärissä pyritään jatkossakin säästöihin, joita saadaan, kun samoja kirjoja voidaan hyödyntää kaikkien kampusten tarpeisiin.

5.1 MUUTTOJA JA KOKOELMIEN KARSINTAA

Ensimmäisenä toimintavuonna kirjaston kokoelmien määrällinen kehitys jäi negatiiviseksi erilaisista tila- ja organisatorisista muutostöistä johtuen. Kirjaston kokoelmissa oli vuoden lopussa n. 5300 nidettä vähemmän kuin vuoden alussa.

Savonlinnan kampuksella Matkailun kokoelma siirtyi takaisin kampuskirjastoon. Matkailun tietopalvelu oli aloittanut toimintansa EU-hankkeena v. 1998 silloisessa Savonlinnan laitoskirjastossa. Myöhemmin tietopalvelu muutti viideksi vuodeksi Puistokadulle ja teki yhteistyötä Mikkelin ammattikorkeakoulun

Kuva 7. (Varpu Heiskanen) Savonlinnan kampuskirjasto

kirjaston kanssa. Paluu yliopiston Savonlinnan kampukselle tapahtui vuoden 2010 lopussa, jolloin Matkailun kokoelma liitettiin osaksi yliopiston kirjaston kokoelmaa. Kirjoja siirrettiin n. 5200 nidettä.

Kuva 8. (Varpu Heiskanen) Joensuun kampuskirjaston lukusali

Joensuun kampuskirjastossa toteutettiin laajoja kokoelmien siirto töitä, ja tässä yhteydessä poistettiin vanhentunutta aineistoa. Lisäksi Joensuun laitoskirjastoja karsittiin: Fysiikan ja matematiikan laitoskirjasto lakkautettiin sekä teologisen osaston laitoskirjasto supisti kokoelmiaan. Näiden uudelleen järjestelyjen yhteydessä tehtiin myös runsaasti poistoja. Yhteensä Savonlinnassa ja Joensuussa poistettiin

kokoelmista em. järjestelyjen yhteydessä n. 17 800 nidettä.

5.2 KOKOELMAYHTEISTYÖ OPPIAINEIDEN KANSSA

Ensimmäisenä toimintavuonna kirjaston ja tiedekuntien yhteistyön ja vuoropuhelun kanavaksi kehitettiin 2-3 kertaa vuodessa järjestettävät tiedekuntatapaamiset. Keskeisiä yhdessä käsiteltäviä asioita olivat aineistohankinnat sekä aineistomäärärahojen käyttö. Sekä kirjaston että tiedekuntien puolelta tapaamiset koettiin erittäin hyödyllisiksi. Jatkossa yhteistyön kanavia tullaan rakentamaan myös oppiaineiden edustajien kanssa: tämän tarpeellisuus kirjastossa tuli huomatuksi sekä itse arkisessa työssä, että asiakaskyselyistä saadun palautteen kautta. Yliopistokentällä hankinnan ja kokoelmien kehittämisen vas-

tuut ja yhteistyön muodot olivat epäselvät, ja tähän työhön oppiaineiden kanssa kokoelmapalveluissa on tulevana vuosina panostettava.

6 Vuosi Itä-Suomen yliopiston julkaisutoimintaa ja elektronisia julkaisuja – UEF Electronic Publications

TIETOJÄRJESTELMÄSUUNNITTELIJA ANTTI LAURILA, PALVELUPÄÄLLIKKÖ JUKKA KANANEN JA KIRJASTONJOHTAJA JARMO SAARTI

Sähköinen julkaiseminen on kasvattanut suosiotaan ja se koetaan tällä hetkellä yhä luonnollisemmaksi tavaksi julkaista tieteellisiä julkaisuja. Itä-Suomen yliopiston julkaisupolitiikkaa rakennettaessa asia otettiin myös huomioon jo alkuvaiheessa. Julkaisuasioita mietittäessä työryhmään saatiin kirjastosta hyvä edustus ja asia saatiin suunnittelupöydälle jo alkulähteiltä alkaen.

Kaikille yliopiston sarjoille perustettiin painetun sarjan ohelle sarjat myös elektronisille julkaisuille. Sarjoissa julkaistujen teosten sähköinen julkaiseminen onkin onnistunut oikein hyvin, sarjoissa julkaistuista teoksista 75 % on julkaistu myös sähköisesti.

Kirjasto ehdotti vuonna 2008 Itä-Suomen yliopiston rakentamisvaiheessa, että julkaisuasioita suunnittelemaan nimettäisiin työryhmä. Yliopiston johtoryhmä päätti perustaa sen ja asetti sen tavoitteiksi:

- ohjata, valvoa ja koordinoida yliopiston julkaisupolitiikkaa
- antaa julkaisemista koskevia ohjeita
- päättää yliopistotason sarjoista
- järjestää julkaisemiseen liittyvää koulutusta
- seurata tieteellisen julkaisutoiminnan kehitystä

Työryhmän puheenjohtajaksi johtoryhmä nimesi vararehtori Jukka Jurvelinin ja varapuheenjohtajaksi vararehtori Jussi Parkkisen. Ryhmässä oli edustus kaikista tiedekunnista, kirjastosta ja viestinnästä. Työryhmä sai esityksen yliopiston julkaisuohjeiksi valmiiksi tavoiteaikataulussa eli vuoden 2009 kesällä. Syksyllä 2009 tiedekunnat kommentoivat ohjeita ja lopullisesti ne hyväksyttiin 17.12.2009. Julkaisusarjoja perustettiin viisi, yksi

jokaiselle tiedekunnalle ja yleissarja (General Series), kirjastonjohtaja Jarmo Saarti nimettiin tämän sarjan vastaavaksi toimittajaksi.

Samaan aikaan yliopiston viestintä laati julkaisuille yhtenäiset taittomallit ja tiedekunnat valitsivat sarjojen toimittajat. Käytännössä tämä työvaihe saatiin päätökseen, kun ensimmäinen UEFin väitöskirja ilmestyi vuoden 2010 alussa Itä-Suomen yliopiston kustantamana. Keväällä 2010 aloitettiin myös säännölliset toimittajien puolivuositaispalaverit kirjaston koolle kutsumana. Niissä on kehitetty julkaisemisen käytäntöjä ja päivitetty julkaisuohjeita.

Pääpaino ensimmäisenä vuonna asetettiin siis sarjajulkaisuille ja väitöskirjoille. Varsinkin esille nousi kysymys pro gradu-töiden sähköistä julkaisemisesta. Kirjasto esitti yliopiston opetuksen neuvottelukunnalle keväällä 2010, että tätä varten perustettaisiin työryhmä vuonna 2010. Työryhmä aloitti toimintansa syksyllä 2010. Tavoitteeksi asetettiin testata asiaa ensin yhden tiedekunnan kanssa (yhteiskunta- ja kauppatieteet) ja päästä tuotantokäyttöön koko yliopiston tasolla vuoden 2011 syksystä alkaen.

E-graduista ei vielä tässä vaiheessa markkinoitu laitoksille tai yksittäisille opiskelijoille juuri lainkaan. Kuitenkin julkaisemiskulttuurin muutos näkyi siinä, että verkossa julkaistiin jo vuonna 2010 yli 200 pro gradu -työtä. Näistä osa oli Joensuun tai Kuopion yliopiston aikaisia opinnäytteitä.

6.1 JULKAISUT VERKKOON

Teknisen ratkaisun osalta kirjaston oli valittava joko Joensuun yliopiston kirjastossa kehitetty ja käytössä ollut JoyPub-järjestelmä tai jokin uusi järjestelmä, kuten DSpace. Täysin uuden järjestelmän käyttöönotto olisi vaatinut runsaasti aikaa, jota ei yliopistojen yhdistymistyön lomasta olisi riittävästi löytynyt. Tämän vuoksi alustaratkaisuksi valittiin JoyPub-järjestelmä, jota kehitettiin tukemaan paremmin Itä-Suomen yliopiston tarpeita. Asiakaskäyttöliittymä suunniteltiin myös kokonaan uudelleen vastaamaan yliopiston verkkosivujen ilmettä.

Ensimmäisenä tehtävänä keräsimme kummankin yliopiston elektroniset julkaisut saman järjestelmän alle, sähköistä Open Access julkaisutoimintaa oli ollut Kuopiossa jo vuodesta 2002 ja Joensuussa vuodesta 2003 lähtien. Näiden kahden eri organisaation julkaisujen lisäksi, oli järjestelmään tarkoitus saada uuden yliopistomme - Itä-Suomen yliopiston - sähköiset julkaisut. Joensuun aiemmat julkaisut olivat siirto-operaatiossa helppo tehtävä, koska alusta oli sama, mutta Kuopion julkaisujen siirto vaati enemmän räätälöintiä, että julkaisut saatiin siirrettyä ilman manuaalista luettelointia.

Uusi alusta nimettiin UEF Electronic Publicationiksi ja sen käyttöönotto tapahtui suunnitellusti heti vuoden 2010 alussa, jolloin myös ensimmäiset Itä-Suomen yliopiston julkai-

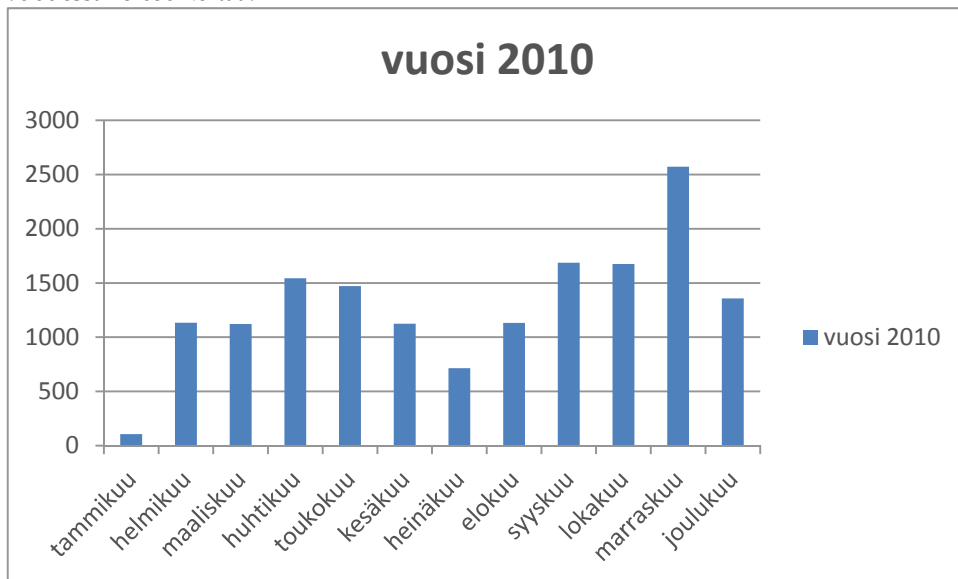
sut ladattiin verkkoon. Teknisiltä ominaisuuksiltaan julkaisuarkisto tarjoaa mm. OAI-PMH-protokollan mukaisen haravointimahdollisuuden, pysyvät linkit julkaisuihin URN-resolverin avulla, kokotekstihaun ja mahdollisuuden upottaa linkki julkaisuun toiselle www-sivulle helposti kansikuvineen. UEF Electronic Publications on myös haettavissa Nellin kautta.

6.2 VUOSI 2010 KÄYTÄNNÖN TASOLLA

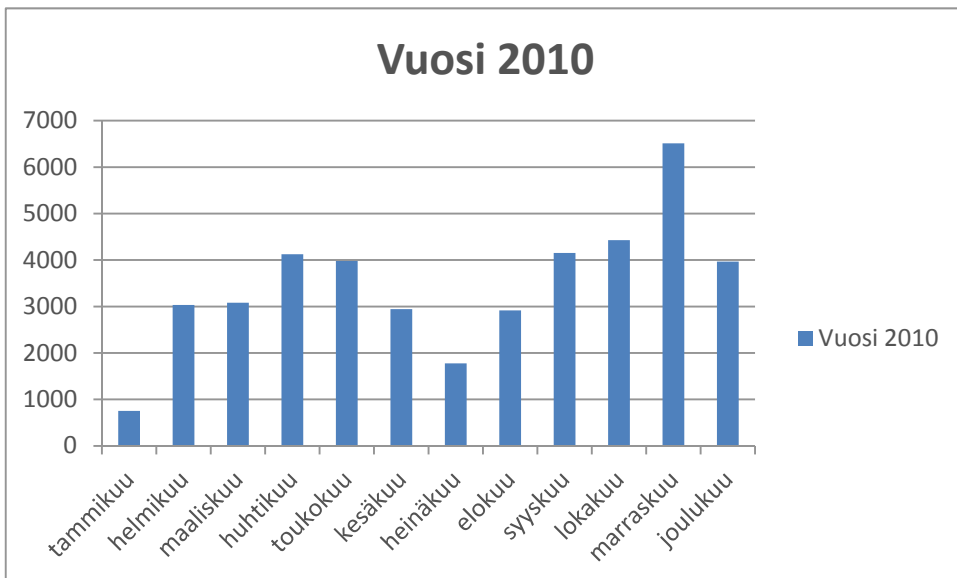
Sähköinen julkaiseminen on saanut selkeän roolin yliopiston julkaisemiskentällä. Julkaisuopimuksien ja pdf-tiedostojen hallinnointi on ollut joustavaa, asiakkaat ovat selkeästi omaksuneet uudet käytännöt. Suuri vaikuttaja tässä on ollut yliopistotason julkaisuohjeen luominen – tällä on ollut vaikutusta myös painotalojen toimintamalleille. Työn sujuvuutta on helpottanut uusien teknisten ratkaisujen toteuttamisen lisäksi myös työjonojen hallintaan suunnitellun järjestelmän käyttöönotto.

6.3 VUOSI 2010 TILASTOJEN VALOSSA

Julkaisujen käyttömäärät tasaantuivat heti helmikuussa keskiarvotasolle koko vuodelta, julkaisuja avattiin kuukaudessa keskimäärin 1300 kertaa, yhteensä julkaisuja ladattiin vuodessa 15 638 kertaa.

Kaavio 1. Sivulataukset julkaisujen osalta

Kaavio 2. Sivulataukset koko julkaisujärjestelmästä

UEF Electronic Publications palveluun saavuttiin puolessa tapauksista Googlen kautta ja neljäsosassa tapauksista Itä-Suomen yliopiston sivujen kautta.

6.4 ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON JULKAISUTIETOJEN KERUU JA MUU YLIOPISTON JULKAISUTOIMINTA VUONNA 2010 - SOLECRIS JA JULKI-TIETOKANNAT

Yliopistolaiset julkaisevat vuosittain yli 2200 tieteellistä tai ammatillista julkaisua, joista noin 75 % julkaistaan ulkomaisissa lehdissä. Varsinaiset tutkimusjulkaisut julkaistaan lähes aina kansainvälisissä kausijulkaisuissa. Vuoden 2010 julkaisut kerättiin Itä-Suomen yliopiston osalta ensimmäisen kerran yhteisesti SoleCRIS-tutkimustietokantaan. Yliopiston henkilökunnan julkaisuja voi hakea tutkimustietokannasta vaikkapa henkilön nimen, asiansanan tai julkaisufoorumin avulla. Lisäksi SoleCRISissa on tietoja yliopiston asiantuntijoista, hankkeista ja asiantuntijatehtävistä.

Tiedelaitokset tallentavat tiedot tietokantaan OKM:n ja yliopiston ohjeiden mukaisesti. Kirjasto tarkistaa julkaisuista julkaisutyyppin luokituksen, julkaisun tyyppin ja alalajin. Lisäksi kirjasto tallentaa ja ylläpitää SoleCRISin lehti- ja sarjarekistereiden bibliografista tietokantaa.

Vuonna 2010 SoleCrisiin kirjattiin:

- 1480 tutkimusartikkelia referoiduissa kausijulkaisuissa
- 696 artikkelia kokoomateoksissa tai konferenssijulkaisuissa
- 87 monografiaa

Yhteensä 2265 julkaisua, joista 1638 julkaistiin ulkomaisissa ja 565 kotimaisissa julkaisuis-
sa

SoleCRIS-tietokannan tiedot julkaistaan yliopiston verkkosivuilla. Ne raportoidaan yli-
opiston hallitukselle, Opetus- ja kulttuuriministeriön KOTA-tietokantaan sekä Tilasto-
keskukselle. Kirjoittajat saavat SoleCRISista helposti ansio- ja julkaisuluettelonsa vaikka-
pa Suomen Akatemian ohjeiden mukaisesti. SoleCRIS toimii myös yliopiston tutkimus-
työn näyteikkunana yhteistyökumppaneille, medialle ja kansalaisille.

Yliopiston ja KYSin sairaanhoitopiirin EVO-rahoitusta (STM) saavat julkaisut kirjataan
JULKI-tietokantaan. Kirjasto tarkastaa JULKI-tietojärjestelmästä EVO-julkaisujen osalta
henkilöiden palvelussuhdetiedot, kaikki bibliografiset tiedot sekä luokittelutiedot. Kirjas-
to raportoi EVO-julkaisuista ja niiden saamista pisteytyksistä Terveystieteellisen tiede-
kunnan johtavalle hallintopäällikölle. Vuonna 2010 JULKI-tietokantaan talletettiin 665
julkaisua. Vuosittain KYS saa EVO-rahoitusta n. 15M€, joka käytetään tutkimuksen ja
opetuksen tarpeisiin.

7 Kohti yhtenäistä tiedonhaun opetuksen mallia

PALVELUPÄÄLLIKKÖ HELENA SILVENNOINEN-KUIKKA

Kirjaston Opetus- ja tietopalveluissa voidaan nähdä muutamia painopistealueita Itä-Suomen yliopiston ensimmäisenä toimintavuotena:

- tieteenalakohtaisuus
- tiedonhaun opetusten laajentaminen uusille kohderyhmille ja integroiminen opetussuunnitelmiin
- tiedonhaun opetusten hallinnoinnin integroiminen yliopiston toimintatapoihin ja järjestelmiin
- eri kampusten toimintatapojen uudistaminen ja yhtenäistäminen
- yhdessä työskentelemisen vakiinnuttaminen

Työn tekemiseen otettiin entistä selkeämmin tieteenalakohtainen lähestymistapa. Vuoden alussa suurin osa opetus- ja tietopalveluiden informaatioista ja kirjastonhoitajista sai tieteenalakohtaisen toimenkuvan ja sen myötä uusia kontakteja alkoi syntyä yliopiston laitoksiin ja oppiaineisiin. Uudenlaisen vastuu- ja tehtäväjaon tavoitteena on syventää eri tieteenalojen tietoa-aineistojen asiantuntemusta ja tiedonhaun erityispiirteitä ja siten palvel-la yliopistossa tehtävää tutkimusta, opiskelua ja opetusta entistä paremmin.

7.1 OPETUS TIETEENALOITTAIN

Vuoden aikana laadittiin lukuisia uusia tieteenalakohtaisia tiedonhaun verkkokursseja ja lukuvuoden 2010-2011 opetussuunnitelmiin kuului jo kaikkiaan 30 erilaista tiedonhaun opintojaksoa. Uuden lukuvuoden alkaessa opetus toteutettiin jo yhtenäisen toimintamallin mukaisesti Joensuun ja Kuopion kampuksilla sekä pääsääntöisesti myös Savonlinnassa. Tiedonhaun opetusta kuului opetussuunnitelmiin opintopolun kolmessa eri vaiheessa. Uusille opiskelijoille järjestettiin Kirjastostartti osana Johdatus akateemisiin opintoihin -opintojaksoa. Yhden opinto-pisteen laajuinen tieteenalakohtainen tiedonhaun verkkokurssi kuului useimpien oppiaineiden opetussuunnitelmiin kandiseminaarin vaiheessa. Tiedonhaun kurssi jatkokoulutettaville otettiin osaksi yliopiston tohtorikoulun yleisiä valmiustaitokursseja. Kuopiossa opintojakso oli toteutettu jo aiempina lukuvuosina, mutta syksyllä 2010 se toteutettiin ensimmäisen kerran myös Joensuun kampuksella.

Vuoden 2010 aikana tiedonhaun opetuksen opintopisteitä kertyi yhteensä 1409,5 ja opintopisteitä suoritti 1147 opiskelijaa.

Tiedonhaun opetusten hallinnoinnissa ja suunnittelussa noudatettiin yliopiston menettelytapoja ja ohjeita. Vuoden alussa otettiin WebOodi käyttöön myös Kuopion kampuksella ja syksystä 2010 alkaen opetusten palaute kerättiin PalauteOodin avulla. Opintojaksokuvaukset laadittiin sekä suomeksi että englanniksi. Kirjaston yhteistyö yliopiston muiden opinto- ja ohjaustoimijoiden kanssa muodostui säännölliseksi.

Tiedonhaun ohjauksessa säilytettiin osittain entisiä toimintamalleja, mutta luotiin myös uusia käytäntöjä. Kuopion kampuskirjaston käytäntö varata aika henkilökohtaiseen tiedonhaun ohjaukseen oli suosittua asiakkaiden keskuudessa. Joensuun kampuskirjastossa lakkautettiin erillinen neuvontapiste toukokuussa, jonka jälkeen ohjausta on ollut tarjolla asiakaspalvelupisteessä kirjaston aukioloaikoina sekä puhelinpalveluna. Uutena palvelumuotona otettiin Request Tracker käyttöön sähköpostilla tapahtuvan ohjauksen välineeksi.

7.2 OPETUKSEN SUUNNITTELU JA KEHITYS

Työn suunnittelemisen ja kehittämisen tapoja uudessa organisaatiossa jouduttiin vielä hakemaan. Opetus- ja tietopalveluiden foorumeina toimi vuoden 2010 ajan opetuksen kehittämisryhmä sekä osanottajamäärältään laajempi opettajakokous. Kokoukset pidettiin useimmiten videokokouksina. Muutaman kuukauden kokemus osoitti, että kahden foorumin koordinointi ei toimi ja havaittiin olevan järkevämpää toimia yhtenä laajempana kokousfoorumina. Vuoden lopussa opetuksen kehittämisryhmä ja opettajakokous lakkautettiin ja perustettiin opetus- ja tietopalveluryhmä.

Opetus- ja tietopalvelujen henkilöstön työhön kuului myös tietoaaineistojen valintaan ja järjestämiseen osallistuminen sekä aineistojen löytyvyyttä ja itsenäiskäyttöä edistävä sisällönkuvailu. Lisäksi järjestettiin sisäisiä koulutustilaisuuksia mm. uusien tietokantojen käytössä. Kirjaston palveluiden rajapintaprosessien toimivuutta ja työnjakokysymyksiä alettiin myös tarkastella.

Opetus- ja tietopalvelujen vastuualueeseen kuuluu myös tietoaaineistojen sisällönkuvailu, joka on osa lähes 30 kirjastoammattilaisen tehtäväkuvaa. Toimintaa kehitettiin ja koordinoitiin sisällönkuvailun kehittämisryhmän säännöllisissä kokouksissa, sisällönkuvailun koulutuksessa sekä kaksi kertaa vuodessa pidetyssä sisällönkuvailijoiden kokouksessa. Sisällönkuvailuun liittyvistä toiminnoista voidaan erityisesti mainita uuden sisällönkuvailun työvälineen Kongressin kirjaston asiasanaston (LCSH) käyttöön ottaminen, työohjeiden suunnitelmallinen laatiminen sekä sisäinen koulutus. Itä-Suomen yliopiston kirjaston edustaja toimi myös Kansallisen sisällönkuvailun asiantuntijaverkoston puheenjohtajana vuonna 2010.

8 KYSin tieteellinen kirjasto satsasi opetukseen ja sen markkinointiin

PALVELUPÄÄLLIKKÖ TUULEVI OVASKA

8.1 TAUSTA JA TAVOITTEET

Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) tieteellinen kirjasto tarjoaa kirjastopalveluita sekä yliopiston että sairaalan henkilöstölle, mukaan lukien opastusta ja koulutusta tietokantojen ja muiden tiedonlähteiden käyttöön. Vaikka opetuspalveluita ja tietoaaineistoja on markkinoitu sairaalan henkilökunnalle aktiivisesti ja vierailuja yksiköiden erilaisiin kokouksiin tehty ahkerasti, on vaikuttanut siltä, ettemme tavoita tarpeeksi käyttäjiä, emmekä välttämättä aina kovin tarkasti tiedä, millaisia sisältöjä pyydettyä koulutukselta odotetaan ja toivotaan.

Kolmen KYSin tieteellisen kirjaston henkilökuntaan kuuluvan kirjastoammattilaisen osallistuminen EAHIL 2010 -konferenssiin Portugalissa kesäkuussa 2010 antoi meille arvokkaan sysäyksen koulutustoimintamme tuotteistamiseen ja markkinointiin. Ruotsalaisen Marie Källbergin (*Biblioteket på Karolinska Universitetssjukhuset*) esitys¹ menyiden eli koulutussisältöjen valintalistojen laatimisesta ja hyödyntämisestä Karoliinisen yliopistosairaalan henkilökunnan tiedonhakutaitojen kehittämisessä innosti ja kiinnosti meitä ja päätimme kotiin palattuamme soveltaa mallia välittömästi.

8.2 TOTEUTUS

Elokuussa 2010 räätälöimme ensimmäiset omaan toimintaympäristöömme sopivat versiot menyiksi ja julkaisimme ne sairaalan intranetissä sekä sairaalan monistetun viikkotiedotteen mukana sekä lähetimme listoja sekä sähköpostitse että sisäisessä postissa sairaalan yksiköiden kirjastoyhteys-henkilöille.

1 Marie Källberg, Anneli Mindemo, Barbro Wiström, Natalia Berg, Maria Åsberg, The Menu – not to eat but good to digest. - How to improve hospital staff information literacy. In: Proceedings of 12th European Conference of Medical and Health Libraries, Estoril, Portugal, 14th-18th June, 2010.

Menyymme koostuvat lyhyistä ja pidemmistä esityksistä, kuten esikuvammekin, mutta päädyimme tekemään kaksi vaihtoehtoa: *a la carte* ja *buffet*.

Menyy syys-joulukuu 2010

KYSin tieteellinen kirjasto tarjoaa

Valitse *a la carte* -listalta ja kutsu meidät meetinkiin tai palaveriin.

Naposteltavaa	
<p>1. Löydä suosikkilehtesi ja artikkelien kokotekstit Käyttämällä sfx-kuvaketta pääset nopeasti ja helposti tietokannoista suoraan lehtien kokoteksteihin. 15 min</p> <p>2. Pysy ajan tasalla! Helppo ja nopea keino uutuusvalvontaan, PubMedin <i>MyNCBI</i> 15 min</p>	<p>3. Tutustu e-kirjoihin! Kokoelmisamme on runsaasti e-kirjoja erilaisiin tarpeisiin ja erilaisista aiheista. Mistä ne löytyvät ja miten niitä luetaan? 15 min</p> <p>4. Näin löydät Impact factorin ja h-indeksin Journal Citation Reports, lyhyt oppimäärä 15 min</p>
Kunnon annoksia	
<p>5. Kirjastotietokanta JOSKU Hae kirjoja ja muuta painettua aineistoa. Selaa uutuusluetteloita. Tee varauksia ja uusi omat lainasi. 30 min</p> <p>6. MEDIC Käytä kotimaisen lääke- ja terveystieteellisen kirjallisuuden tietokantaa tehokkaasti. 30 min</p>	<p>7. CINAHL-haut tehokkaammiksi Hae artikkeleita laajasta kansainvälisestä hoitotieteen ja -työn tietokannasta 45 min</p> <p>8. PubMed-haut tehokkaammiksi Hakutulokset perustuvat käyttämiisi hakusanoihin. Näin laadit hyviä hakustrategioita vapain sanoin ja MeSH-termien avulla. 60 min</p>
Herkkuvalikoima	
<p>9. Hyödynnä UpToDate-palvelua Laaja lääkärin tietokantojen tyyppinen palvelu 30 min</p> <p>10. JBI Connect Näyttöön perustuvaa tietoa erityisesti hoitotyöhön 30 min</p> <p>11. Cochrane Library Löydä systemaattisia katsauksia ja muuta näyttöön perustuvaa 30 min</p>	<p>12. Tunnetko PsycINFO? Hae artikkeleita laajasta kansainvälisestä psykologian ja psykiatrian tietokannasta 30 min</p> <p>13. PEDro – physiotherapy evidence database Näyttöön perustuvaa tietoa fysioterapiasta. 30 min</p> <p>14. RefWorks Ota käyttöön web-pohjainen viitteidenhallintajärjestelmä 60 min</p>

Esittelyt ovat maksuttomia. Varaa aika hyvissä ajoin!

Kuva 9. KYSin tieteellisen kirjaston koulutussisältöjen *a la carte* -lista

A la carte -listallamme tarjoamme yksiköiden valittaviksi valmiita tuotteita eli koulutussisältöjä käytettävissä olevan ajan ja osallistujien tarpeen mukaan. Ajatuksena on, ettemme enää mene yleisesti esittelemään kirjaston palveluita tai ajankohtaisia asioita, vaan voimme valmistella tiettyyn tietokantaan tai palveluun keskittyvän ja sopivan mittaisen esityksen (yleensä demonstraation) kohdeyleisön erikoisalan mukaan.

Menyy jakautuu kolmeen osaan:

Naposteltavaa tarkoittaa 15 – 20 minuutin pituisia lyhyitä esityksiä esim. uutuusvalvontapalveluista.

Kunnon annokset ovat meneyn pääruokia: keskeisimpien alakohtaisten tietokantojen esittelyjä ja käytön opastuksia, joiden kesto on puolesta tunnista tuntiin.

Jälkiruokia vastaa niin sanottu *herkkuvalikoima*: puolen tunnin pituisia koulutuksia muista, hieman spesifisemmistä tietokannoista ja palveluista.

	
Menyy syys-joulukuun 2010	
KYSin tieteellinen kirjasto tarjoaa	
Tietokantabuffetit kirjastokabinetissa	
<p>Pikabuffet 45 min klo 15.00 – 15.45</p> <p>to 16.9.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ JOSKU – kirjaston kokoelmatietokanta➤ E-kirjat – mistä ne löytyvät ja miten niitä luetaan? <p>to 14.10.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ JBI Connect – näyttöön perustuvaa tietoa hoitotyöhön➤ Cochrane Library – systemaattisia katsauksia ja muuta näyttöön perustuvaa tietoa <p>ti 9.11.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Ota potilastyön tueksi UpToDate➤ Näin löydät Impact factorin ja h-indeksin	<p>Buffet 1,5 tuntia klo 14 – 15.30</p> <p>ti 19.10.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ MEDIC – kotimainen lääke- ja terveystieteellinen tietokanta➤ LINDA – kotimainen yhteistietokanta➤ ARTO – kotimaisia artikkeliviitteitä eri aloilta <p>ti 16.11.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ PubMed-haut tehokkaammiksi➤ Pysy ajan tasalla PubMedin MyNCBI:n avulla➤ Nopeasti kokotekstiin käyttämällä sfx-kuvaketta <p>ti 30.11.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ CINAHL-haut tehokkaammiksi➤ Nopeasti kokotekstiin käyttämällä sfx-kuvaketta➤ Pysy ajan tasalla OmaNellin uutuuksivahdin avulla

Kuva 12. KYSin tieteellisen kirjaston koulutussisältöjen buffet -lista

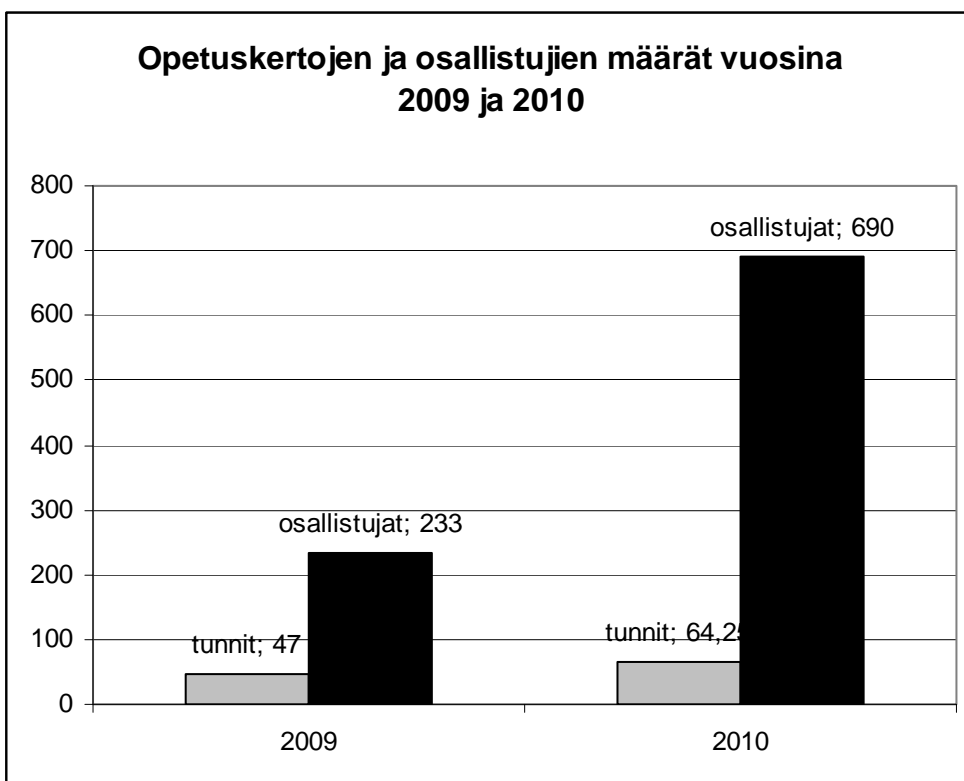
Lisäksi päädyimme järjestämään kirjastossa kaikille avoimia aikataulutettuja ja vaihtelevaisältöisiä tietokantakoulutuksia buffetin nimellä. Vastaavia oli aiemmin järjestetty muun muassa tietokantatietoiskujen sekä kirjaston tiistai- ja torstaitietoiskujen nimillä.

Buffetteihin ei tarvinnut ilmoittautua ja buffet pidettiin tarvittaessa vaikka yhdelle henkilölle.

8.3 PALAUTE

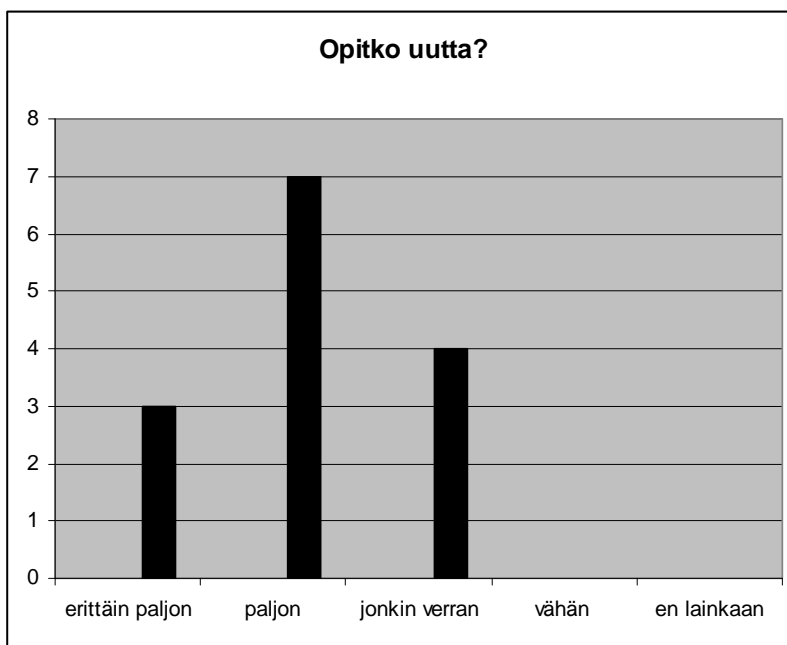
Menyyt osoittautuivat menestykseksi. Saimme heti markkinoinnin alettua kymmeniä kutsuja meetinkeihin, osastotunneille ja muihin yksiköiden palavereihin. Myös buffetit keräsivät osallistujia.

Opetuskerrat ja niihin osallistuneiden määrä kasvoivat merkittävästi aiempiin vuosiin verrattuina. Opetuskertoja oli yli kolmannes enemmän ja osallistujia lähes kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2009. (Kaavio 3.)

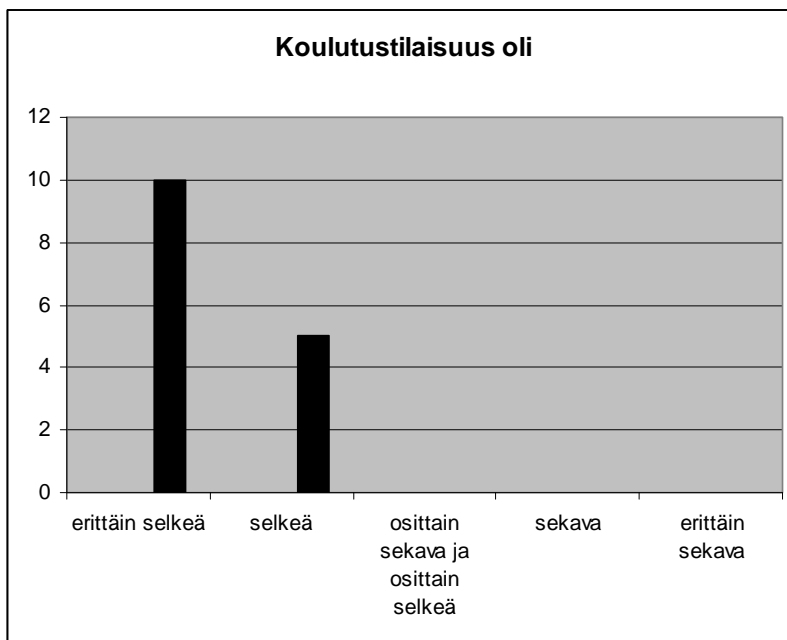

Kaavio 3. KYSin tieteellisen kirjaston koulutustilaisuuksiin osallistujien määrät vuosina 2009 ja 2010

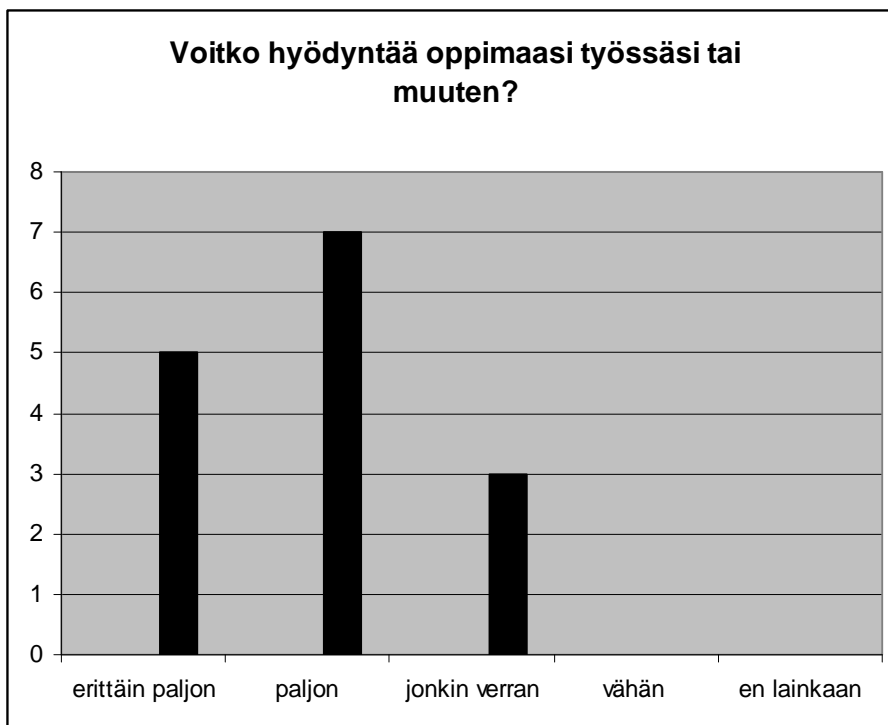
Palautetta kerättiin verkkolomakkeella ja se oli positiivista (kaaviot 4 - 5), mutta sitä ei saatu kovin paljon. Jatkossa on tarkoitus panostaa enemmän myös palautteen keräämiseen.

Kaavio 5. Oppimisen määrä KYSin tieteellisen kirjaston koulutuksissa.

Kaavio 4. Palaute KYSin tieteellisen kirjaston koulutusten selkeydestä.

Kaavio 6. KYSin tieteellisen kirjaston koulutuksiin osallistuneiden arvio opitun hyödyntämismahdollisuuksista.

8.4 JOHTOPÄÄTÖKSET

Vaikka menyyt toimivat hyvin jo syyskaudella 2010, niitä kehitettiin edelleen seuraavaa vuotta varten. Yksikertaisen hieno idea suorastaan vaati päästä sovellettavaksi ja toteutettavaksi. Uusi tapa markkinoida auttoi tavoittamaan tiedonhaun koulutusta tarvitsevan sairaalahenkilökunnan entistä paremmin.

LIITE 1

TILASTOT

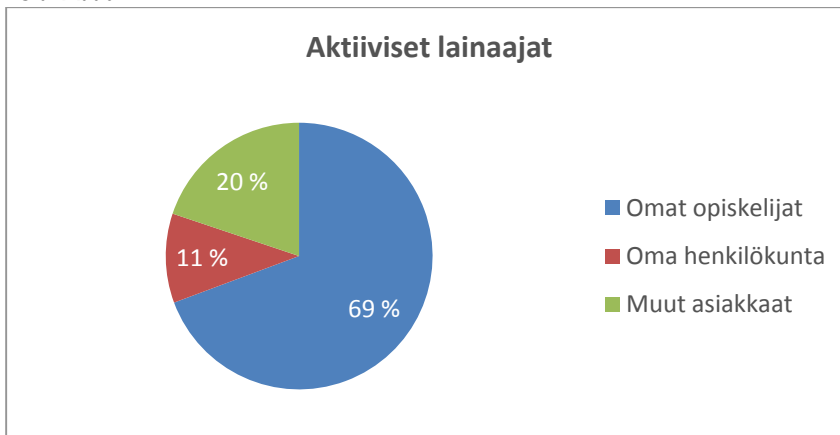
JOHDANTO

Vuosi 2010 oli ensimmäinen Itä-Suomen yliopiston kirjaston toimintavuosi. Kirjaston toiminnan tilastointi päätettiin aloittaa alusta, joten vuosi 2010 on nyt myös ensimmäinen tilastointivuosi. Joensuun ja Kuopion yliopistojen kirjastojen tilastoja ei yhdistetty ja niin entisten yliopistokirjastojen tilastot ja niiden aikasarjat jäivät historiaan. Perusteluina päätökselle oli entisten yliopistokirjastojen erilainen tapa toimia, mm. rahoitusmallit erosivat toisistaan merkittävästi. Joensuun ja Kuopion yliopistokirjastojen aikaisempien tilastojen yhdistäminen kuvaamaan Itä-Suomen yliopiston kirjaston toimintaa olisi ollut hankalaa ja keinotekoistakin.

KIRJASTON KÄYTTÖ

Paikallispalvelujen käyttö

Asiakkaat

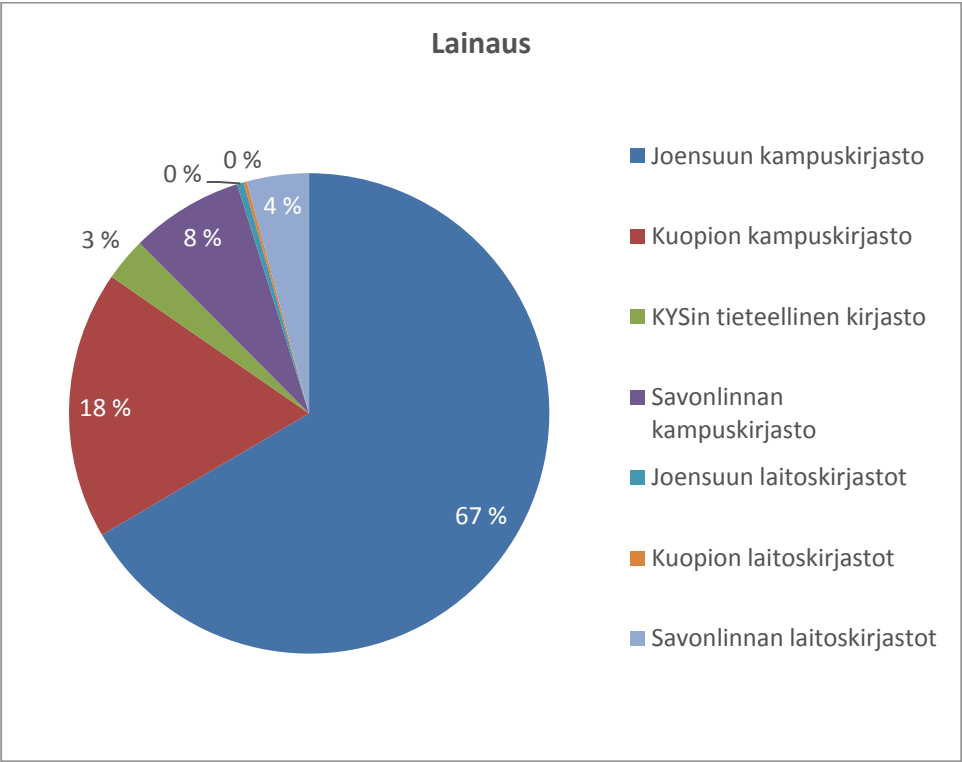

Kaavio 1 Aktiiviset lainaajat

Taulukko 1. Aktiiviset lainaajat

		Osuus %
Omat opiskelijat	9 310	69 %
Oma henkilökunta	1 453	11 %
Muut asiakkaat	2 665	20 %
Yhteensä	13 428	100 %

Lainaus

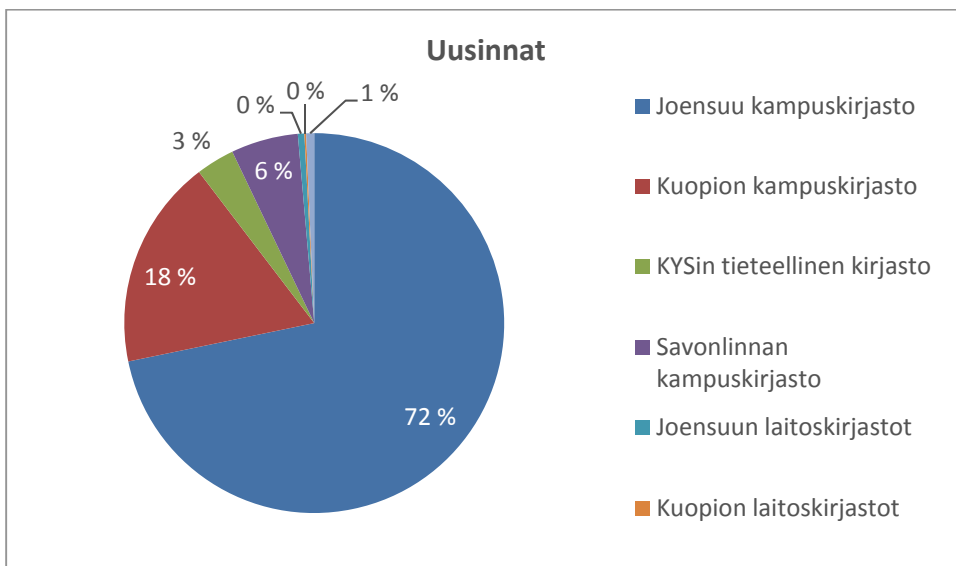

Kaavio 2. Lainaus

Taulukko 2. Lainaus

	Lainat palvelu- tiskiltä	Itsepalvelu- lainat	Yhteensä	Osuus %
Joensuun kampuskirjasto	64 904	61 848	126 752	67
Kuopion kampuskirjasto	21 375	13 040	34 415	18
KYSin tiet. kirjasto	5 534		5 534	3
Savonlinnan kampuskirjasto	14 487		14 487	8
Joensuun laitoskirjastot	877		877	0
Kuopion laitoskirjastot	404		404	0
Savonlinnan laitoskirjastot	7 963		7 963	4
Yhteiset			480	0
Yhteensä	115 544	74 888	190 912	100

Uusinnat

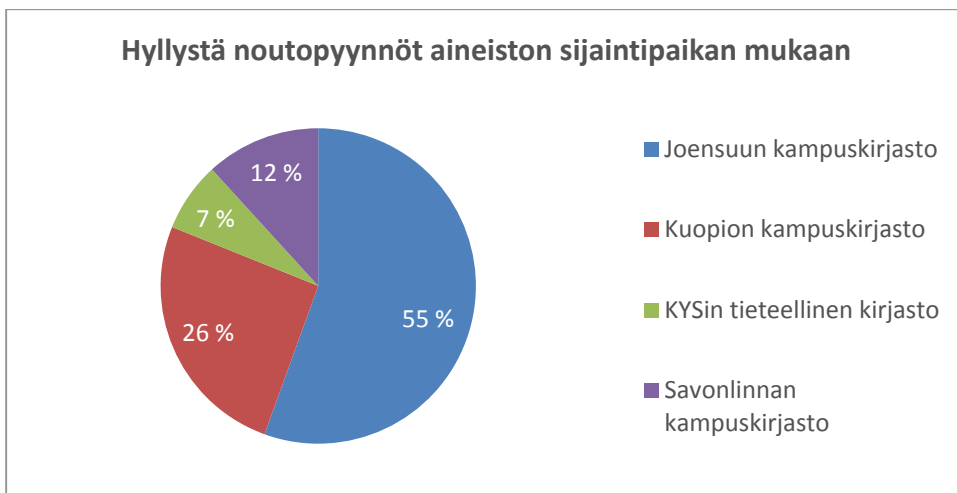
Kaavio 3. Uusinnat

Taulukko 3. Uusinnat

	Uusinnat	joista palvelu- tiskillä	Kaikista uusin- noista % osuus
Joensuu kampuskirjasto	406 869	30 033	72
Kuopion kampuskirjasto	101 380	8 701	18
KYSin tieteellinen kirjasto	18 500	1 433	3
Savonlinnan kampuskirjasto	32 441	2 379	6
Joensuun laitoskirjastot	3 118	514	0
Kuopion laitoskirjastot	847	846	1
Savonlinnan laitoskirjastot	3 877	611	0
Yhteensä	567 032	44 517	100

Hyllystä noutopyynnot

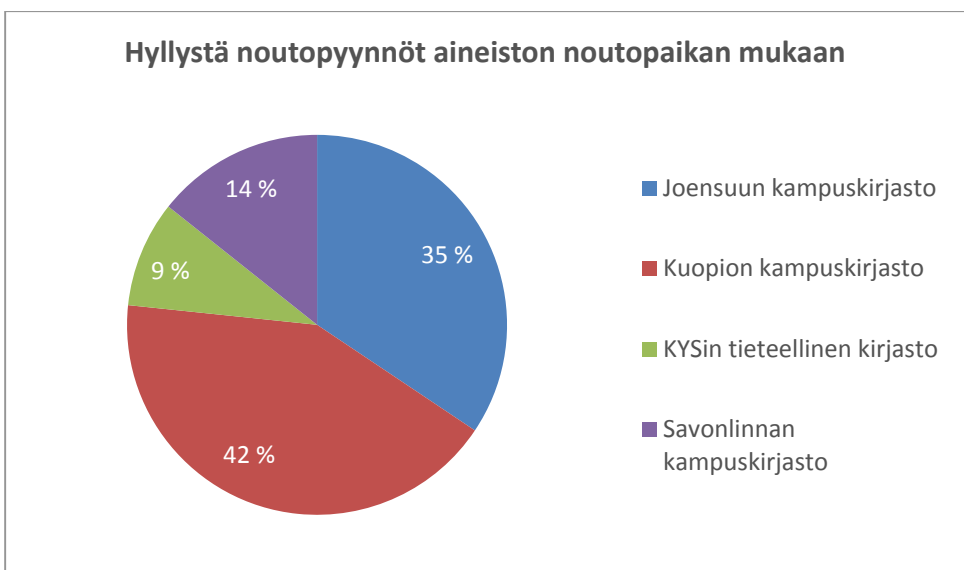
Kirjastossa otettiin käyttöön 28.2.2010 hyllystä noutopyynnot. Hyllystä noutopyynnöllä asiakas voi tilata aineistoa yliopiston toisilta kampuksilta ja saa aineiston käyttöön 1-2 päivässä. Koko kirjaston kokoelma on näin käytössä yliopiston kaikilla kolmella kampuksella. Hyllystä noutopyynnot ovat laskeneet kirjaston kaukopalvelun määrää sekä Varastokirjastosta tilattavan aineiston määrää.

Kaavio 4. Hyllystä noutopyynnot aineiston sijaintipaikan mukaan

Taulukko 4. Hyllystä noutopyynnot aineiston sijaintipaikan mukaan

	Pyynnot kpl	Osuus %
Joensuun kampuskirjasto	2 666	55
Kuopion kampuskirjasto	1 228	26
KYSin tieteellinen kirjasto	342	7
Savonlinnan kampuskirjasto	565	12
Yhteensä	4 801	100

Kaavio 5. Hyllystä noutopyynnot aineiston noutopaikan mukaan

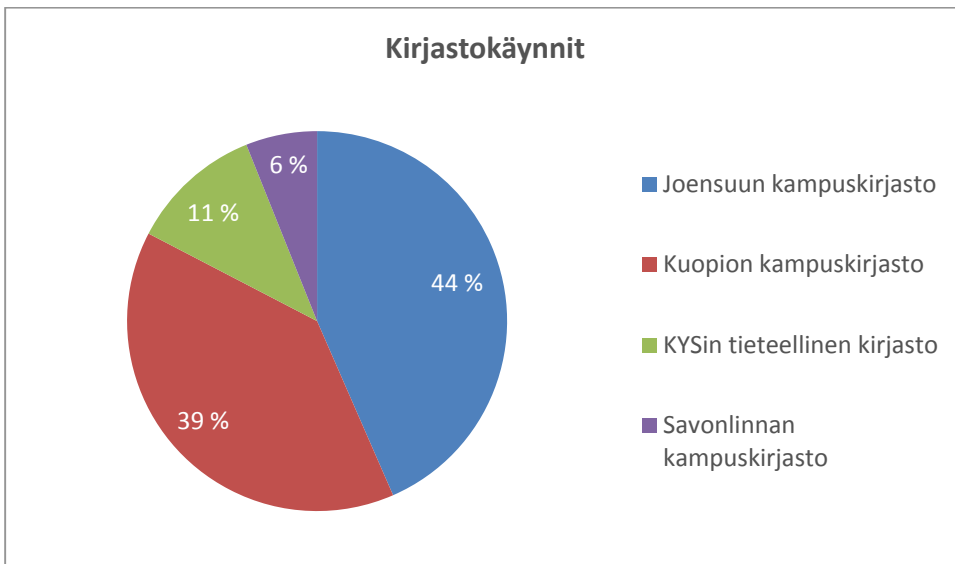
Taulukko 5. Hyllystä noutopyynnot aineiston noutopaikan mukaan

	Pyynnot kpl	Osuus %
Joensuun kampuskirjasto	1 651	35
Kuopion kampuskirjasto	2 029	42
KYSin tieteellinen kirjasto	434	9
Savonlinnan kampuskirjasto	687	14
Yhteensä	4 801	100

Kaukopalvelu

Kaikissa kampuskirjastoissa sekä KYSin tieteellisessä kirjastossa palvellaan asiakkaita tilaamalla ja välittämällä kaukolainoja. Vuonna 2010 kaukopalvelu antoi toisille kirjastoille ja tietopalveluille lainoja ja jäljenteitä UEF:n kirjaston kokoelmasta 3 104 kappaletta. Toisista kirjastoista tilattiin omille asiakkaille 2 116 lainaa tai jäljennettä. Varastokirjaston kokoelmasta välitettiin omille asiakkaille 480 lainaa ja 830 artikkelipyyntöä.

Kirjastokäynnit

Kaavio 6. Kirjastokäynnit vuodessa

Taulukko 6. Kirjastokäynnit vuodessa

Kirjastokäynnit	Osuus %	Vuodessa	Päivässä
Joensuun kampuskirjasto	44	219 703	790,3
Kuopion kampuskirjasto	39	198 121	700,1
KYSin tieteellinen kirjasto	11	57 117	228,5
Savonlinnan kampuskirjasto	6	30 723	127,5
Yhteensä	100	505 664	

KOKOELMAT

Painetut monografiat

Taulukko 7. Painetut monografiat

Niteitä	739 594
Kartunta	13 547
Nimekkeitä	437 818

Painetut kausijulkaisut

Taulukko 8. Painetut kausijulkaisut

Säilytysyksiköjä	137 000
Kartunta	3 787
Nimikkeitä	7 256
Kartunta	32

E-aineisto

Taulukko 9. E-aineisto

E-kirjoja	308 862
E-lehtiä	17 153
Tietokantoja	281

Vapaakappalekokoelmassa on aineistoa yhteensä 721 426 säilytysyksikköä. Vapaakappaleaineistoa on hyllymetreinä mitattuna yhteensä 7 356.

Verkkopalveluiden käyttö

Taulukko 10. Verkkopalveluiden käyttö

	Katsotut tietueet	Tiedonhakujen määrä
Josku	1 007 228	1 256 885
Nelli		970 395
Bibliografiset tietokannat		661 958
Hakuteostietokannat	709 041	346 601
Sanakirjatietokannat	20 104	5 294 463
E-kausijulkaisut	509 876	
E-kirjat	432 597	

Käynnit kirjaston [www-sivuilla](http://www.sivuilla.fi) 778 784.

Kirjaston omaa kokoelmatietokantaa Joskua käytetään haettaessa painettua aineistoa. Nellin tiedonhakujen määrä kertoo aineistosta tehdyt haut.

MOT-sanakirjojen käyttö on nähtävissä sanakirjatietokantojen suuressa tiedonhakujen määrässä.

E-kirjoista eniten käytetty on Ebrary-kokoelma. Ellibsin e-kirjoja lainattiin 480 kertaa. Tämä luku sisältyy paikallislainoihin.

Opetus

Taulukko 11. Opetus

Opetukseen käytetty aika tunteina	440
Osanottajamäärä	4 613
Suoritettujen kurssien opintopistemäärä, joista	1 409,50
suoritettujen verkkokurssien opintopistemäärä	986
Verkkokurssien suorittaneiden määrä	798

Julkaisutoiminta

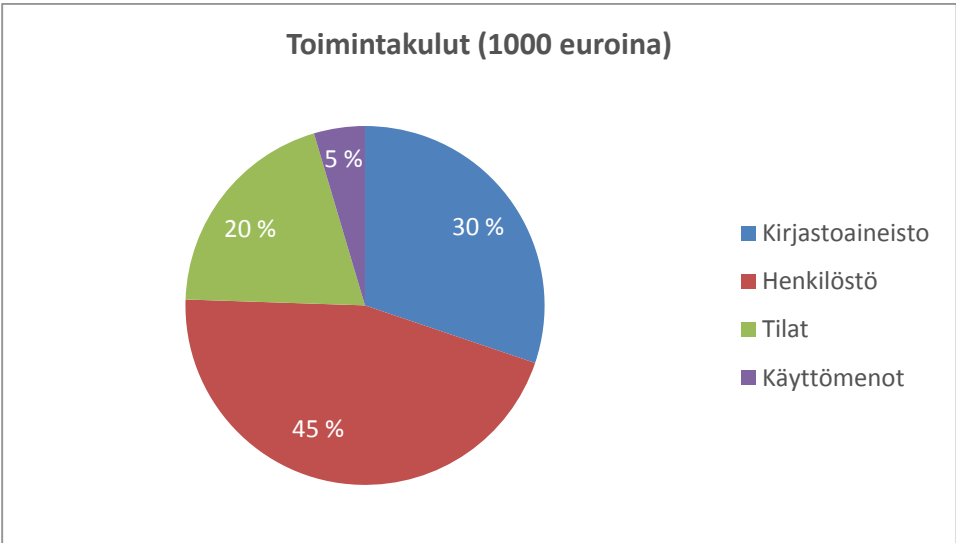
Taulukko 12. Julkaisutoiminta

UEF Electronic Publications	1 033
Kartunta	377

UEF Electronic Publications palvelussa julkaistaan Itä-Suomen yliopiston elektroniset julkaisut.

TALOUS

Toimintakulut

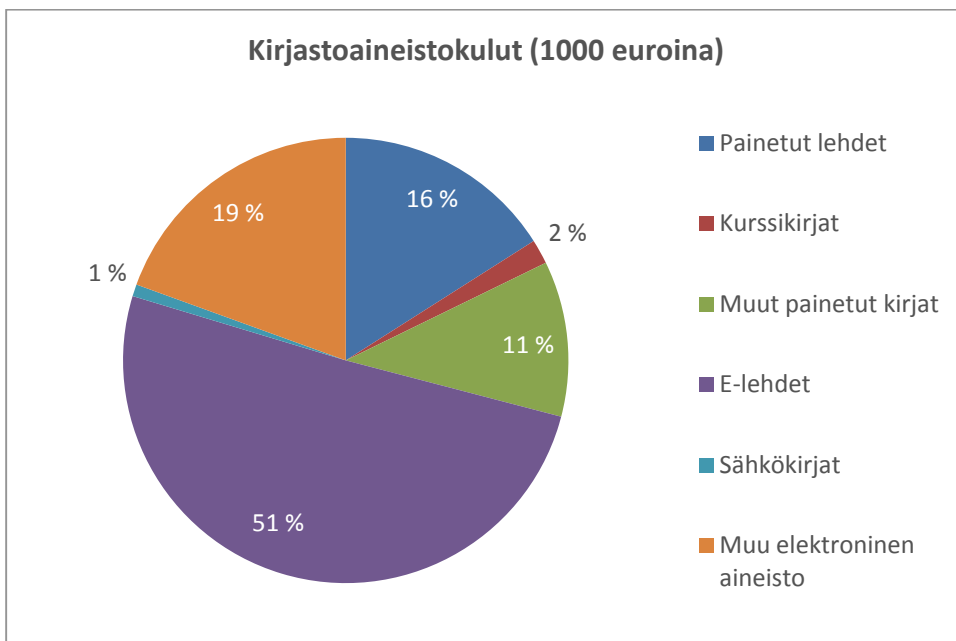

Kaavio 7. Toimintakulut (alv 0%)

Taulukko 13. Toimintakulut (alv 0%)

	1 000 €	Osuus %
Kirjastoaineistokulut	2 033,1	30
Henkilöstökulut	3 052,2	45
Tilakulut	1 338,7	20
Käyttömenot	308,7	5
Yhteensä	6 732,7	100

Kirjastoaineistokulut

Kaavio 8. Kirjastoaineistokulut (alv 0%)

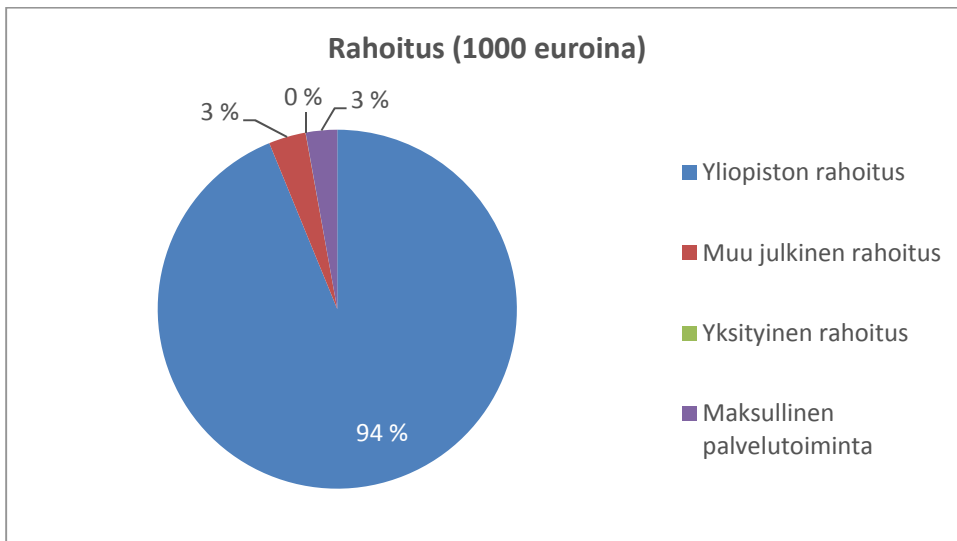
Taulukko 14. Kirjastoaineistokulut (alv 0%)

	1 000 €	Osuus %
Painetut lehdet	328,10	16
Kurssikirjat	36,40	2
Muut painetut kirjat	231,7	11
E-lehdet	1 037,90	51
Sähkökirjat	17,70	1
Muu elektroninen aineisto	399,30	19
Yhteensä	2 033,10	100

Taulukko 15. Kirjastoaineistojen tunnusluvut

Kurssikirjakulut / opiskelija	19,7 €
Kirjastoaineistokulut / suoritettu tutkinto	813,6 €

Rahoitus

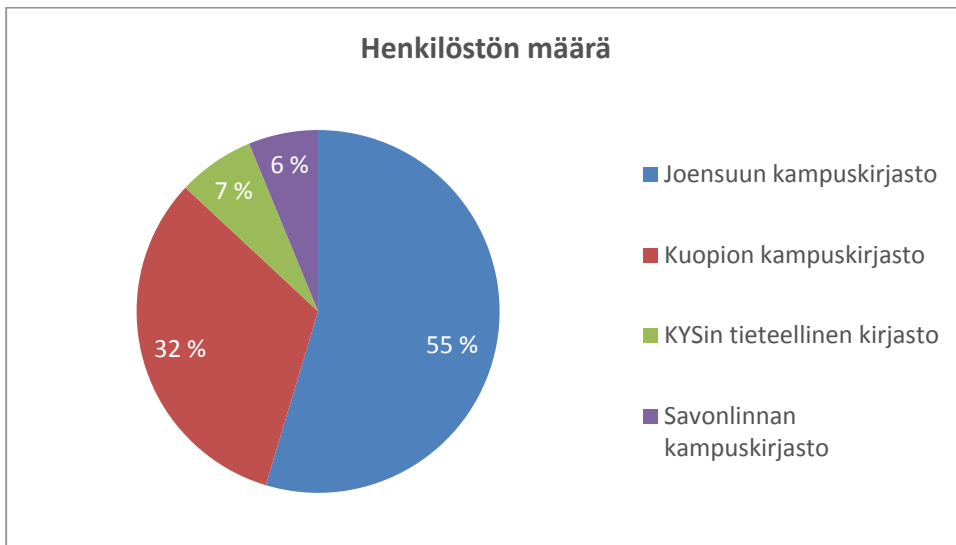

Kaavio 9. Rahoitus

Taulukko 16. Rahoitus

	1 000 €	Osuus %
Yliopiston rahoitus	7 074,9	94
Muu julkinen rahoitus	252,7	3
Yksityinen rahoitus	1,0	0
Maksullinen palvelutoiminta	212,9	3
Yhteensä	7 541,5	100

Henkilöstö

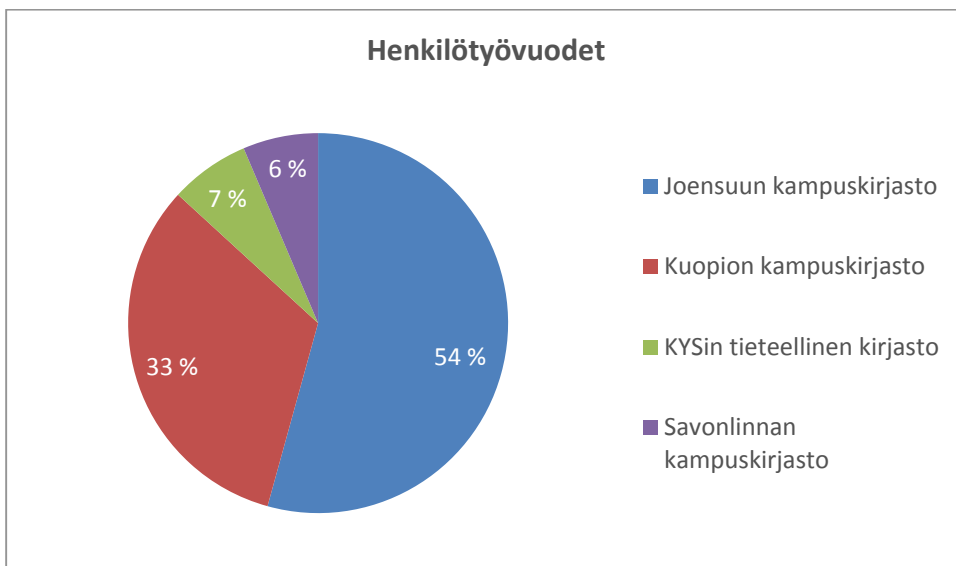
Kaavio 10. Henkilöstön määrä

Taulukko 17. Henkilöstön määrä

		Osuus %
Joensuun kampuskirjasto	44	55
Kuopion kampuskirjasto	26	32
KYSin tieteellinen kirjasto	5,5	7
Savonlinnan kampuskirjasto	5	6
Yhteensä	80	100

Savonlinnan kampuskirjaston luku sisältää Matkailun tietopalvelun henkilöstön.

Henkilötyövuodet

Kaavio 11. Henkilötyövuodet

Taulukko 18. Henkilötyövuodet

	Henkilötyövuodet	Osuus %
Joensuu kampuskirjasto	42,4	54
Kuopion kampuskirjasto	25,4	33
KYSin tieteellinen kirjasto	5,3	7
Savonlinnan kampuskirjasto	5	6
Yhteensä	78,1	100

Savonlinnan kampuskirjaston luku sisältää Matkailun tietokeskuksen henkilötyövuodet.

Henkilöstön keski-ikä

Taulukko 19. Henkilöstön keski-ikä

Joensuu	50,9
Kuopio	50
KYS	47,8
Savonlinna	48,5
Yhteensä	50

Koulutuspäivät

Koulutusta kirjaston henkilökunnalla oli yhteensä 470 päivää. Joensuun kampuskirjaston henkilöstöllä koulutuspäiviä oli 233, Kuopion kampuskirjaston ja KYSin tieteellisen kirjaston henkilöstöllä yhteensä 219 päivää ja Savonlinnan kampuskirjaston henkilöstöllä 13 päivää. Koulutuksiin osallistui 71 henkilöä.

LIITE 2

HENKILÖKUNTA

HENKILÖKUNTA 2010		
Nimi	Nimike	Kampus
Aalto, Anne	kirjastosihteeri	Joensuu
Abell, Eeva	kirjastosihteeri	Joensuu
Aho, Marja	kirjastonhoitaja	Joensuu
Airaksinen, Tuulikki	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Brömsi, Arja	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Ennajem, Annikki	kirjastoamanuenssi	Joensuu
Eskelinen, Anu	kirjastonhoitaja	Kuopio
Haapanen, Mia	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Halttunen, Jutta	kirjastosihteeri	Joensuu
Hassinen, Liisa	kirjastosihteeri	Kuopio
Heiskanen, Tero	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Hirvonen, Helena	kirjastosihteeri	Joensuu
Hokkanen, Raili	kirjastonhoitaja	Joensuu
Holm, Salla	kirjastosihteeri	Joensuu
Holopainen, Riitta	kirjastosihteeri	Joensuu
Honkanen, Eeva	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Hyvärinen, Jussi	informaatikko	Joensuu
Hämynen, Helena	varajohtaja	Joensuu
Ihalainen, Esko	kirjastosihteeri	Joensuu
Juntunen, Arja	palvelupäällikkö	Kuopio
Kaarakainen, Esa	atk-suunnittelija	Kuopio
Kainulainen, Pirkko	kirjastosihteeri	Joensuu
Kaisto, Raija	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Kalinen, Harri	kirjastonhoitaja	Joensuu
Kananen, Jukka	palvelupäällikkö	Kuopio
Kangasaho, Marjut	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Karttunen, Anne-Mari	toimistosihteeri	Joensuu
Kauppinen, Merja	informaatikko	Joensuu
Kekäläinen, Jukka	kirjastosihteeri	Kuopio
Kultamaa, Pirkko	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Kuronen, Ari	kirjastosihteeri	Joensuu
Laitinen, Heikki	informaatikko	Kuopio
Lavikainen, Armi	osastosihteeri	Joensuu
Lehes, Pirkko	kirjastosihteeri	Joensuu
Lehtinen, Tapio	kirjastosihteeri	Joensuu
Lincoln, Sari	kirjastoamanuenssi	Kuopio

Maijala, Marja	palvelupäällikkö	Joensuu
Malaty, Irma	kirjastoamanuenssi	Joensuu
Meriläinen, Kaarina	kirjastonhoitaja	Joensuu
Meriläinen, Mikko	kirjastoamanuenssi	Joensuu
Mielonen, Jouni	kirjastoamanuenssi	Joensuu
Miettinen, Irma	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Mustonen, Ulla	kirjastosihtööri	Joensuu
Mäenharju, Tapani	kirjastosihtööri	Joensuu
Ovaska, Tuulevi	palvelupäällikkö	Kuopio
Paganus-Pulkkinen, Terttu	kirjastosihtööri	Joensuu
Parikka, Laura	informaatikko	Joensuu
Partanen, Marja-Leena	kirjastosihtööri	Savonlinna
Porkka, Riitta	palvelupäällikkö	Joensuu
Putous, Maarit	informaatikko	Kuopio
Raittonen, Ulla	toimistosihtööri	Kuopio
Rask, Kirsi	kirjastosihtööri	Savonlinna
Ratilainen-Naakka, Seija	kirjastosihtööri	Joensuu
Riikonen, Pirkko	kirjastosihtööri	Savonlinna
Rissanen, Tuula	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Rosti, Tomi	kirjastosihtööri	Joensuu
Räty, Marja-Leena	kirjastonhoitaja	Joensuu
Saarti, Jarmo	johtaja	Kuopio
Salmi, Kirsi	kirjastonhoitaja	Kuopio
Seppänen, Juha	kirjastosihtööri	Kuopio
Seppänen, Pia	kirjastosihtööri	Savonlinna
Silvennoinen-Kuikka, Helena	palvelupäällikkö	Joensuu
Soikkeli, Helvi	kirjastoavustaja	Joensuu
Suihko, Ilpo	kirjastosihtööri	Joensuu
Suihko, Vera	kirjastosihtööri	Joensuu
Taskinen, Aino	kirjastonhoitaja	Kuopio
Tervonen, Liisa	kirjastosihtööri	Joensuu
Tiihonen, Jari	kirjastosihtööri	Kuopio
Toivanen, Tapani	informaatikko	Joensuu
Tolvanen, Suvi	kirjastosihtööri	Joensuu
Turunen, Tarja	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Ullgren, Kaisa	kirjastonhoitaja	Kuopio
Valtanen, Yrjö	kirjastoamanuenssi	Kuopio
Wegelius, Aulikki	kirjastosihtööri	Joensuu
Väyrynen, Ritva	osastosihtööri	Kuopio
Väänänen, Tarja	kirjastoamanuenssi	Kuopio

LIITE 3

JULKAI SUT

KANSAINVÄLISET TIETEELLISET REFEREE-JULKAI SUT

Juntunen A, Lehto A, Saarti J, Tevaniemi J. 2010. Supporting information literacy learning in Finnish universities - standards, projects, and online education (in Russian). Teoksessa: Lau Jesus (toim.), Information Literacy. International Perspectives. Izdanie na russkom jazyke. IFLA publications 131. ss. 171-195.

Muhonen A, Saarti J, Vattulainen P. 2010. Managing the life cycles of the document and library collections in Finnish academic libraries, *Library Management*, 31 8/9: 669-677.

Saarti, Jarmo & Juntunen, Arja & Taskinen, Aino (2010). Multi-faceted measuring of the quality as a tool for quality improvement in the Kuopio University Library, Finland. In: Qualitative and quantitative methods in libraries: theory and applications: proceedings of the International Conference on QQML2009, Chania, Crete, Greece 26 – 29 May 2009. Ed. by A. Katsirikou & C. H. Skiadas. New Jersey, World Scientific. P. 213 - 219.

Saarti J, Juntunen A, Taskinen A. 2010. Multi-faceted measuring of the quality as a tool for quality improvement in the Kuopio University Library, Finland *Performance Measurement and Metrics* 11 1: 39-46.

Saarti Jarmo. 2010. Cyberspace information specialists in digital networks or librarians helping health professionals within the university? *Journal Of The European Association For Health Information And Libraries*, 6 4: 17-20.

Saarti Jarmo, Hypén Kaisa. 2010. From thesaurus to ontology: the development of the Kaunokki, Finnish fiction thesaurus *Indexer* 28 2: 50-58.

KOTIMAISET TIETEELLISET REFEREE-JULKAI SUT

Juntunen A, Laitinen M, Saarti J, Taskinen A. 2010. Kirjastojen palveluiden ja johtamisen näyttöön perustuva kehittäminen - katsaus QQML 2010 konferenssin esityksiin *Informaatiotutkimus* 29 4: 1-5.

Kivilahti J, Saarti J & Sinikara S. 2010. Informaatiolukutaidon opintosuunnitelma (2004-2006) -hankkeen tulokset ja niiden arviointi *Informaatiotutkimus (Verkkojulkaisu)* 29 1: -.

Saarti J. 2010. Epäaiheenmukaiset aspektit fiktiivisen aineiston sisällönkuvailussa ja tiedonjärjestämisessä *Informaatiotutkimus (Verkkojulkaisu)* 29 3: 2 s.

Saarti J. 2010. Onnen kauppaako?: kirjastojärjestelmän hankinta sosiaalisena prosessina Informaatiotutkimus 29 4: 1-2.

Saarti J. 2010. Tiedon avoin saatavuus kestävän kehityksen mahdollistajana Signum 3: 5-9.

Saarti J, Juntunen A. 2010. Asiantuntijuuteen ja johtajuuteen kasvaminen akateemisessa kirjastossa Informaatiotutkimus 29 4: 1-9.

Saarti J, Nykyri S, Hypén K, Tuominen K, Kulmala S. 2010. Monikulttuurisuus, monimerkityksisyys ja teknologioiden kehitys sisällönkuvailun tulevaisuuden haasteina. Signum 4: 5-15.

KANSAINVÄLISET TIETEELLISET EI-REFEREE JULKAISUT

Ovaska T. 2010. The University of Eastern Finland . Journal of the European Association for health Information and Libraries. 6(1): 37-38.

MUUT JULKAISUT

Saarti J, Laitinen M. 2010. Toimintatilastojen kehittäminen johtamisen työkaluiksi: katsaus vaikuttavuuden arviointiryhmän työhön 2005 - 2009 ja sen jatkokon Signum 2: 2-13.

Saarti J, Vattulainen P. 2010. Universaali varastokirjasto ja digitaalisten aineistojen säilyvyyden turvaaminen - Varastokirjaston kolmas kansainvälinen konferenssi Signum 1: 19-22.

Saarti J, Hämynen H. 2010. Itä-Suomen yliopiston (UEF) kirjaston rakentaminen Signum 1: 16-18.

Taulukko 1. Yhteenveto julkaisuista 2010

Yhteenveto (2010)	
Kansainväliset tieteelliset referee-julkaisut	6
Kotimaiset tieteelliset referee-julkaisut	7
Kansainväliset tieteelliset ei-referee julkaisut	1
Muut julkaisut	3
Yhteensä	17

LIITE 4

ASIAANTUNTIJATEHTÄVÄT

KIRJASTON HENKILÖKUNNAN JÄSENYYYDET JA LUOTTAMUSTOIMET 2010

Aho, Marja:

- FinELib, humanististen tieteiden asiantuntijaryhmä, jäsen 2010 –
- Informaatioalan akateemisten johtoryhmä, varajäsen 2006, jäsen 2007 –
- Tieteentekijöiden liiton kirjastotyöryhmä, jäsen 2007 –
- Itä-Suomen yliopiston henkilöstön kehittämisen tukiryhmä, varajäsen 2010 –
- Itä-Suomen yliopiston työsuojelutoimikunta, varajäsen 2010 –

Hämynen, Helena:

- Itä-Suomen yliopiston henkilöstön kehittämisen tukiryhmä, jäsen 2010 –

Hirvonen, Helena:

- Itä-Suomen yliopisto, työsuojeluvaltuutettu 2010 –
- YHL:n kirjastotoimikunta, jäsen 2010 –
- YHL:n työsuojeluvaliokunta, jäsen 2003 –

Juntunen, Arja:

- Itä-Suomen yliopisto, Opetuksen neuvottelukunta, varajäsen 2010 –
- Linnea, lainaus- ja kaukopalvelutyöryhmä, jäsen 2010 – 2011

Kalinen, Harri:

- Linnea2 systeemi- ja OPAC-työryhmä, jäsen 2010–2011
- Nelli-yhteyshenkilö 2010–2011
- Voyager-yhteyshenkilö 2010 –

Kangasaho, Marjut:

- Suomen Tieteellisen Kirjastoseuran Kirjastosihteerityöryhmä, jäsen 2007 –

Kauppinen, Merja:

- Itä-Suomen yliopisto, JUKOn luottamusmies 2010 – 2011

Kekäläinen, Jukka:

- ISYHY (ent. KYHY) ry:n luottamusmies (ATK) 2008 –

Meriläinen, Mikko:

- FinELib, yhteiskuntatieteiden asiantuntijatyöryhmä, jäsen 2010–2012

Ovaska, Tuulevi:

- Bibliothecarii Medicinae Fenniae ry, johtokunta 2005 –
- European Association for Health Information and Libraries, Councillor 2009 – 2010
- Journal of the European Association for Health Information and Libraries, Editorial Board 2005 –
- Kuopion yliopistollinen sairaala, hoitotyön tutkimusneuvosto, 2009 –

Porkka, Riitta:

- Linnea2, hankinta- ja luettelointityöryhmä, jäsen 2010–2011

Putous, Maarit:

- Tieteentekijöiden liiton kirjastotyöryhmän jäsen 2010 –
- Informaatioalan akateemisten johtokunnan jäsen 2010 –

Rosti, Tomi:

- Itä-Suomen yliopisto, Yliopistokollegio, varajäsen 2010 –
- Itä-Suomen yliopisto, Yliopiston muun henkilökunnan arvointiryhmä, jäsen 2010 –
- Itä-Suomen yliopisto, Yliopiston yhteistoimintaneuvottelukunta, jäsen 2010 –
- Itä-Suomen yliopistoyhteisön henkilöstöyhdistys, puheenjohtaja 2009 –
- Itä-Suomen yliopistoyhteisön henkilöstöyhdistys, varapääluottamusmies 2010 –
- Kansalliskirjasto/Kansallinen av-arkisto, Verkkovapaakappalelaitteiden yhteys-henkilö, 2010 –
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, P-K:n maakuntaohjelman kulttuurialan seurantaryhmä, jäsen 2009–2010
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus, AlueEnnakko - Alueellinen ennakointi työkaluksi Pohjois-Karjalassa ohjausryhmä, jäsen 2009 –
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus, KOTTI-East -hankkeen ohjausryhmä, jäsen 2009 –
- Pohjois-Karjalan TE-Keskus, Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja aikuisten ammatillisen lisäkoulutuksen ennakointi- ja hankintatoimikunta, jäsen 2009–2010
- Yliopistojen ja tutkimusalojen henkilöstöliitto, varapuheenjohtaja 2009 –
- Yliopistojen ja tutkimusalojen henkilöstöliitto, hallitus, jäsen 2009 –
- Yliopistojen ja tutkimusalojen henkilöstöliitto, työvaliokunta, jäsen 2009 –

Saarti, Jarmo:

- Yliopistokirjastojen Sisällönkuvailuverkoston jäsen 2010 –
- Tieto-Finlandia esiraadin jäsen 2010
- Linnea2-konsortion ohjausryhmän jäsen 2010 – 2012

- Itä-Suomen yliopiston laatutyön ohjausryhmän jäsen 2009 – 2010
- Informaatiolukutaitoverkoston tukiryhmän puheenjohtaja 2009 – 2010
- Tampereen yliopiston Informaatiotutkimuksen ja interaktiivisen median laitoksen opetus suunnitelmien työlämän asiantuntijaryhmän jäsen 2010
- FinELib konsortiorin varajäsen 2010
- FinJeHew-lehden toimitusneuvoston jäsen 2008 –
- Publications of the University of Eastern Finland. General Series -sarjan toimittaja 2010 –
- Kansalliskirjaston digitaalisen kirjaston ohjausjärjestelmä, vaikuttavuuden arviointiryhmä (vuodesta 2007 Kirjastotoimen vaikuttavuuden arviointiryhmä, vuodesta 2010 Vaikuttavuuden arviointiryhmä), puheenjohtaja 2005 – 2012
- IFLA member of standing committee University Libraries and Other Research Libraries Section 2005 – 2013
- Karjala-tietokantasäätiön hallituksen jäsen 2004 – 2011
- Kansalliskirjaston johtokunnan jäsen ja varapuheenjohtaja 2007 – 2010
- Informaatiotutkimuksen yhdistys ITY ry:n hallituksen varsinainen varajäsen 2010 – 2011
- Informaatiotutkimus-lehden toimituskunnan jäsen 2005 –

Silvennoinen-Kuikka, Helena:

- Itä-Suomen yliopiston opiskelijoiden alkuohjauksen työryhmä 2009–2010
- Kansainvälisten asiain yksikön yhdyshenkilö 2010 –
- Opetuksen neuvottelukunnan jäsen 2010 –
- Ohjauksen koordinaattoryhmän jäsen 2010 –
- Kansallisen IL-verkoston jäsen (informaatiolukutaito) 2010 –

Toivanen, Tapani:

- EU-tallekirjastojen yhdyshenkilö, 2004 –

Turunen, Tarja:

- Sisällönkuvailun asiantuntijaverkoston puheenjohtaja 2010

KIRJASTON HENKILÖKUNNAN LUENNOT, ESITELMÄT JA POSTERIT

Tuulikki Airaksinen:

EAHIL-konferenssi Discovering new seas of knowledge - Technologies, environments and users in the future of health libraries. Estoril, Portugali 14.-18.6.2010. Poster: Shortcuts to co-operation – Using web 2.0 tools for hospital clinics acquisitions yhdessä Kirsi Salmen kanssa.

Arja Juntunen:

Viestinnän tutkimuksen päivät: Viestinnän professiot ja tutkimuksen profiilit, Tampere 12. – 13.2.2010. Esitys (yhdessä Jarmo Saartin kanssa): Asiantuntijuuteen ja johtajuuteen kasvaminen akateemisessa kirjastossa.

QQML 2010, Qualitative and Quantitative Methods in Libraries International Conference, Chania, Crete, Greece 25-28 of May 2010. Esitys (yhdessä Jarmo Saartin kanssa): The Benefits of a Quality Management System – the Case of the Merger of two Universities and their Libraries.

Kirjastojen kansallisen käyttäjäkyselyn keskustelu- ja tiedotustilaisuus, Helsinki 17.6.2010. Esitys: Puheenvuoro Itä-Suomen yliopiston käyttäjäkyselyn tuloksista.

Mergers – Co-Operation – Digital Libraries: Challenges of the Academic libraries in Finland and Russia Special part of the 8th International Library Conference, Kuopio Campus visit program 18th June 2010. Esitys (yhdessä Helena Silvennoinen-Kuikan kanssa): Distance learning environments as tools for the IL-tuition in UEF library.

Maarit Putous:

XI Kansallinen hoitotieteellinen konferenssi : Hoitotieteellinen tieto monitieteisessä tiede- ja toimintaympäristössä. Poster: Verkko-opetus sairaanhoitajien näyttöön perustuvan hoitotyön osaamisen kehittämisessä / Partanen Pirjo, Kekäläinen Ulla & Putous Maarit <http://www.uef.fi/hoitot/posteriesitykset> . Kuopio 30.9. - 1.10.2010

Tuulevi Ovaska:

Kirjasto sairaalassa - terapiaa, tietoa, tutkimusta. Kuudennet valtakunnalliset Sairaalakirjastopäivät, Pori 15.–16.4. Esitys: Näyttöön perustuva hoitotyö eläväksi KYSSiä - koulutuksen tiedonhaun opetuksen toteutus.

Jarmo Saarti:

Viestinnän tutkimuksen päivät: Viestinnän professiot ja tutkimuksen profiilit, Tampere 12. – 13.2.2010. Esitys (yhdessä Arja Juntusen kanssa): Asiantuntijuuteen ja johtajuuteen kasvaminen akateemisessa kirjastossa.

Academic Librarian 2: Singing in the Rain, Conference Towards Future Possibilities. Hong Kong 11. – 12. March 2010. Esitys (esittäjänä Pentti Vattulainen, muut kirjoittajat Ari Muhonen ja Jarmo Saarti): Managing the Life Cycles of the Document and Library Collections in Finnish Academic Libraries, Case Aalto and UEF.

Helsingin yliopiston kirjaston avajaiset, Helsinki 19.3.2010. Esitys: Yliopistokirjastojen rakenteellinen kehittäminen.

Kirjastonäkökulmia tiedonhankinnan ohjaukseen ja pedagogiikkaan ammatillisessa koulutuksessa: AMOL-kirjastojen IV yhteistyöseminaari, Kuopio 14.4.2010. Esitys: Kirjaston ja opettajien yhteistyö ja työnjako informaatiolukutaitojen opettamisessa.

QQML 2010, Qualitative and Quantitative Methods in Libraries International Conference, Chania, Crete, Greece 25-28 of May 2010. Esitys (yhdessä Arja Juntusen kanssa): The

Benefits of a Quality Management System – the Case of the Merger of two Universities and their Libraries.

Kirjastojen kansallisen käyttäjäkyselyn keskustelu- ja tiedotustilaisuus, Kansalliskirjasto, Helsinki 17.6.2010. Esitys: Vaikuttavuuden arviointiryhmän näkökulma.

Mergers – Co-Operation – Digital Libraries: Challenges of the Academic Libraries in Finland and Russia. Special part of the 8th International Library Conference, Kuopio Campus, UEF, 18th June 2010. Puheenjohtajuus. Esitelmä: University of Eastern Finland Library Merger

World Library and Information Congress, 76th IFLA General Conference and Council, Göteborg, 2009. Komiteatyö. Esitys: Retention and Job Satisfaction: Can continuing professional development make a difference? Session 128. Saturday 14 August 2010: Bringing out the best of everyone: a systematic approach to the workplace coaching and learning at the Kuopio University Library, Finland. Esitys kirjoitettu yhdessä Arja Juntusen kanssa.)

Eloseminaari sisällönkuvailusta: mahdollisuudet ja haasteet e-kirjan aikakaudella, Oulun yliopiston kirjasto, Oulu 25.8.2010. Esitys: Sisällönanalyysi ja sisällönkuvailu bibliografisen valvonnan välineinä.

Varastokirjaston syysseminarium, Varastokirjasto, Kuopio 16.9.2010. Esitys: Aineistojen kansallinen yhteiskäyttö.

Nordic Resource Sharing, Reference & Collection Development Conference - 9th Nordic ILL conference, Helsinki 4. – 6.10.2010. Esitys (yhdessä Ari Muhosen kanssa): Managing the Life Cycles of the Document and Library Collections in Finnish Academic Libraries, Case Aalto and UEF.

Informaatiotutkimuksen päivät 2010, ITY ry, Tampere 21. – 22.10.2010. Esitys: Epäaiheenmukaiset aspektit fiktiivisen aineiston sisällönkuvailussa ja tiedonjärjestämisessä STKS kokoelmaseminaari: Kokoelmista vapautetut – Aineiston poistaminen kirjaston kokoelmista, Helsinki 1.11.2010. Esitys: Kokoelmat kotona vai maailmalla? – kirjastojen kokoelmapolitiikan muutos säilyttäjästä saatavuuden varmistajaksi.

Elsevier: 8th Nordic Librarian Forum, Lund, 2nd – 3rd November 2010. Esitys: Acquisition models for the digital era: competition or co-operation?

Suomen kirjasäätiö: vuoden 2010 Tieto-Finlandia palkintoehdokkaiden julkistaminen, Helsinki 4.11.2010. Esitys (yhdessä Stig-Björn Nybergin ja Anna Paljakan kanssa) Ehdokkaiden esittelyt.

Mikkelin ammattikorkeakoulu, III Elinikäinen oppiminen koko ammattikorkeakoulussa, Mikkeli 12.11.2010. Esitys: Kirjastopalvelut osana elinikäistä oppimista: avaintaitoja ja uusia oppimisympäristöjä.

Väinämöisen vertaiset – Euroopan tulevaisuuden eepokset. Iisalmi 23.11.2010 ja Kajaani 14.12.2010. Järjestäjä: Kajaanin yliopistokeskus, Aikuis- ja täydennyskoulutuspalvelukeskus AIKOPA. Esitys: Eepokset kansallisvaltion rakentajana: mitä eepokset opettavat tulevaisuuden tutkijalle?

Yhteistilastopäivä. Kansalliskirjasto, Helsinki 1.12.2010. Esitys: Ja miten se sitten toimii... - tapausselostus Itä-Suomen yliopistosta. (Kommenttipuheenvuoro Markku Laitisen

esitykseen: Tilastoinnin uudet mahdollisuudet: kohti kirjaston vaikuttavuuden mittaamista.)

Kirsi Salmi:

EAHIL-konferenssi Discovering new seas of knowledge - Technologies, environments and users in the future of health libraries. Estoril, Portugali 14.-18.6.2010. Poster: Shortcuts to co-operation – Using web 2.0 tools for hospital clinics acquisitions yhdessä Tuulikki Airaksisen kanssa.

Helena-Silvennoinen-Kuikka

Mergers – Co-Operation – Digital Libraries: Challenges of the Academic libraries in Finland and Russia Special part of the 8th International Library Conference, Kuopio Campus visit program 18th June 2010. Esitys (yhdessä Arja Juntusen kanssa): Distance learning environments as tools for the IL-tuition in UEF library.

Aino Taskinen:

QQML 2010, Qualitative and Quantitative Methods in Libraries International Conference, Chania, Crete, Greece 25-28 of May 2010. Esitys (yhdessä Markku Laitisen kanssa): The New Challenges of the Statistics - Case UEF.

Tarja Turunen:

Kirjastoverkkopäivät, Helsinki 27.10.2010. Esitys: Sisällönkuvailun asiantuntijaverkoston laatimat sisällönkuvailun suositukset.

Sisällönkuvailupäivä Helsinki 26.11.2010. Esitys (yhdessä Pirjo Rieskajärven kanssa) Sisällönkuvailun suositukset.

Sisällönkuvailupäivä Helsinki 26.11.2010. Esitys: Sisällönkuvailun käytänteet yhdistyneissä kirjastoissa - Itä-Suomen yliopiston kirjasto.

KANSAINVÄLISET KONFERENSSIT JA VIERAILUT

Tuulikki Airaksinen:

EAHIL-konferenssi Discovering new seas of knowledge - Technologies, environments and users in the future of health libraries. Estoril, Portugali 14.-18.6.2010.

Eeva Honkanen:

Nordic Resource Sharing, Reference & Collection Development Conference - 9th Nordic ILL conference, Espoo 4.-6.10.2010.

Arja Juntunen:

Nordic Resource Sharing, Reference & Collection Development Conference - 9th Nordic ILL conference, Espoo 4.-6.10.2010.

Jukka Kananen:

Elsevier: 8th Nordic Librarian Forum, Lund 2nd – 3rd November 2010.

Marjut Kangasaho:

Tanskan Kuninkaallinen kirjasto (The Royal Library) ja Kööpenhaminan Kauppakorkeakoulun kirjasto (Copenhagen Business School Library), Kööpenhamina 13.–16.5.2010.

Tuulevi Ovaska:

EAHIL-konferenssi Discovering new seas of knowledge - Technologies, environments and users in the future of health libraries. Estoril, Portugali 14.–18.6.2010.

Kirsi Salmi:

EAHIL-konferenssi Discovering new seas of knowledge - Technologies, environments and users in the future of health libraries. Estoril, Portugali 14.–18.6.2010

Aino Taskinen:

Mergers - Co-operation - digital Libraries: Challenge of the Academic Libraries in Finland and Russia. Special part of the 8th International Library Conference, Kuopion Campus, UEF, 18th June 2010

KANSALLISET SEMINAARIT

Marja Aho:

Itä-Suomen yliopiston Venäjä-foorumi: Mitä osaamme ja mitä meidän pitäisi osata Venäjästä? Joensuu 1.3.2010.

Tieteentekijöiden liiton ja Professoriliiton kevätseminaari: Yliopistojen uudet (v)aatteet. Helsinki 23.4.2010.

Informaatioalan akateemiset ry:n kevätseminaari: Tiedekirjasto uudessa yliopistossa. Turku, Åbo Akademi 6.5.2010

Educational Symposium JULIS 2010: Was it the Core of Educational Research? Review of the educational research in the last decades and future scenarios. Joensuu 2-3 June, 2010. (osallistuin 3.6.2010)

Informaatioalan akateemiset ry:n syysseminaari: Kirjastotyö kriisissä. Helsinki 29.10.2010.

Tuulikki Airaksinen:

Itä-Suomen lääketiede 2010, Kuopio 23.9. 2010

BMF:n 30-vuotisjuhlaseminaari, Helsinki 12.11.2010

Mia Haapanen:

Kehitä ja päivitä sosiaalisen median taitojasi – asiakaspalvelun koulutuspäivä. Helsinki 21.10.2010

Esa Kaarakainen:
Korkeakoulujen IT-päivät. Joensuu 12. -13.10.2010

Harri Kalinen:
Kirjastoverkkopäivät. Helsinki 27.-29.10.2010.

Marjut Kangasaho:
Kehitä ja päivitä sosiaalisen median taitojasi – asiakaspalvelun koulutuspäivä. Helsinki
21.10.2010

Merja Kauppinen:
Helecon-päivä. Helsinki 6.5.2010
IL 3D - ulottuvuudet esiin, IL-opetuksesta IL-palveluihin-seminaari Helsinki 30.11.2010

Marja Maijala
Suomen yliopistokirjastojen neuvoston talousseminaari: Maksuton ei ole ilmaista – yli-
opistokirjastojen talous kunnossa? Tampere 25.11.2010.

Mikko Meriläinen:
Kirjastoverkkopäivät. Helsinki 27.-29.10.2010

Tuulevi Ovaska:
XI Kansallinen hoitotieteellinen konferenssi: Hoitotieteellinen tieto monitieteisessä tiede-
ja toimintaympäristössä. Kuopio 30.9.-1.10.2010
BMF:n 30-vuotisjuhlaseminaari, Helsinki 12.11.2010 (puheenjohtaja)

Riitta Porkka:
STKS kokoelmaseminaari: Kokoelmista vapautetut – Aineiston poistaminen kirjaston
kokoelmista. Helsinki 1.11.2010

Maarit Putous:
XI Kansallinen hoitotieteellinen konferenssi: Hoitotieteellinen tieto monitieteisessä tiede-
ja toimintaympäristössä. Kuopio 30.9.-1.10.2010
Informaatioalan akateemiset ry:n seminaari: Kirjastotyö kriisissä. Helsinki 29.10.2010

Tomi Rosti:
Yliopistopäivä : Hyvä vointi – parempi yliopisto!, Helsinki, 17.9.2010
IT 2010 -päivät, Joensuu, 12.-13.10.2010
Työhyvinvointi ja jaksaminen, Helsinki, 11.11.2010
Yhteistilastopäivä, Helsinki, 1.12.2010

Kirsi Salmi:

Kirjasto sairaalassa - terapiaa, tietoa, tutkimusta. Kuudennet valtakunnalliset Sairaalakirjastopäivät, Pori 15.–16.4. 2010

Eloseminaari, Oulu 25.8. 2010

Itä-Suomen lääketiede 2010, Kuopio 23.9. 2010

Sisällönkuvailupäivä, Helsinki 26.11.2010

BMF:n 30-vuotisjuhlaseminaari, Helsinki 12.11.2010

Aino Taskinen:

Yhteistilastoworkshop. Tampere 4.2.2010

Tapani Toivanen:

Eu-tiedotusverkostojen koulutuspäivät. Helsinki 14.-15.9.2010

TAPAHTUMAT JA VIERAILIJAT

18. 6.2010 Mergers – Co-Operation – Digital Libraries: Challenges of the Academic Libraries in Finland and Russia. Special part of the 8th International Library Conference, Kuopio Campus, UEF.

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

PUBLICATIONS OF THE UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND
General Series

ISSN 1798-5854
ISBN 978-952-61-0555-0